

ОБЩИНА РУСЕ, ОБЛАСТ РУСЕ

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ

ЗА РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНИТЕ УСЛУГИ

(2016 – 2020)

03.2016 г.

Съдържание:

1. Въведение

- 1.1. Изработване и приемане на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Русе
- 1.2. Съответствие с общински политики, стратегии и планове за развитие на община Русе
- 1.3. Обхват и фокус на Общинската стратегия в община Русе.

2. Приоритети и цели на Общинската стратегия

- 2.1. Визия, ценности и принципи
- 2.2.1 Приоритетни направления
- 2.2.2 Целеви групи

3. Общи и специфични цели в:

Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на лица и групи. Подкрепа за интеграция на семейства и общности, чрез:

Специфична цел 1.1. Предоставяне на социални услуги за подкрепа на уязвимите семейства и децата за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

Специфична цел 1.2. Предоставяне на услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Специфична цел 1.3. Предоставяне на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

Специфична цел 1.4. Предоставяне на социалните услуги за подкрепа на включването и реализацията на лица с увреждания.

Специфична цел 1.5. Предоставяне на социални услуги за социална интеграция и реализация на младежи, маргинализирани лица, групи, безработни и хора със зависимости.

Специфична цел 1.6. Привеждане на съществуващите, а при необходимост, разкриване на нови, съответстващи на националните приоритети, социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2. Намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

Специфична цел 2.1. Превенция на настаняването в специализирани институции чрез предоставяне на социални услуги в общността и в частност - услуги от резидентен тип.

Специфична цел 2.2. Подобряване на качеството на грижа във функциониращите социални услуги в общността и най-вече на резидентните услуги.

Специфична цел 2.3. Разкриване на социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната за хора с увреждания и стари хора.

Специфична цел 2.4. Подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора.

Специфична цел 2.5. При необходимост, разработване на планове за закриване /трансформация на специализирани институции за стари хора и хора с увреждания.

Приоритетно направление 3: Развитие на капацитет за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги

Обща цел 3: Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на Община Русе с активното участие на всички заинтересовани страни, чрез:

Специфична цел 3.1. Изграждане на капацитет за управление и планиране на социални услуги в структурите на общинско ниво.

Специфична цел 3.2. Изграждане на капацитет за управление на социални услуги в Общината и доставчиците на социални услуги.

Специфична цел 3.3. Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги.

Специфична цел 3.4. Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

Специфична цел 3.5. Развиване на капацитет за наблюдение, оценка и повишаване качеството на социалните услуги.

Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуинституционални партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуинституционално партньорство и междусекторно сътрудничество

Специфична цел 4.1. Стимулиране и развиване на междуинституционалното партньорство в социалните услуги.

Специфична цел 4.2. Развиване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и услуги.

4. Отговорности и роли в изпълнението на Общинската стратегия

4.1. Управление на изпълнението на Стратегията, оперативно планиране, отчетност

4.1.1. Община

4.1.2. Роля и отговорности на Общинския съвет

4.1.3. Роля на кмета на Общината

4.1.4. Общественият съвет по социално подпомагане и услуги

4.2. Взаимодействие с областните структури

4.2.1. Областна администрация

- Областен управител

- Областен съвет за развитие на социалните услуги на територията на областта

4.2.2. РДСП и ДСП

- Ролята на РДСП – Русе по отношение на Общинската стратегия

- ДСП – Русе чрез отделите си – „Социална закрила“, „Хора с увреждания и социални услуги“ и „Закрила на детето“

4.2.3. Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД)

4.2.4. РИО на МОН

- Регионален инспекторат по образованието на МОН Русе

- Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО на МОН

- Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПНОВДУСОП.

- Екипът за комплексно педагогическо оценяване (ЕКПО) към РИО на МОН

- Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦПНОВДУСОП

4.2.5. Дирекция Бюро по труда

4.2.6. Регионална здравна инспекция – Русе

4.2.7. Участие на НПО

4.3. Партньорство и сътрудничество с други общини

4.4. Споразумения за съвместна работа за инициране /изпълнение на общи дейности, междуобщински и смесени услуги.

5. Ресурси

5.1. Финансова рамка и източници на финансиране на социалните услуги в Община Русе

5.1.1. Необходими средства за финансиране на социалните услуги в Община Русе

5.1.2. Източници на финансиране

5.2. Други необходими ресурси – инфраструктура, сгради и материално-техническа база

5.3. Човешки ресурси – Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

6. Система за мониторинг и оценка на стратегията

*Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)*

Използвани съкращения (абривиатури)

АЗ	Агенция по заетостта
АСП	Агенция за социално подпомагане
АХУ	Агенция за хора с увреждания
ГРАО	Гражданска регистрация и административно обслужване
ДАЗД	Държавната агенция за закрила на детето
ДБТ	Дирекция Бюро по труда
ДДЛРГ	Дом за деца лишени от родителски грижи
ДДМУИ	Дом за деца и младежи с умствена изостаналост
ДДУИ	Дом за деца с умствена изостаналост
ДМСГД	Дом за медико-социални грижи за деца
ДРСЗ	Дирекция “Регионална служба по заетостта”
ДП	Домашен помощник
ДСП	Дирекция „Социално подпомагане”
ДЦДМУ	Дневен център за деца и младежи с увреждания
ДЦДМУИ	Дневен център за деца и младежи с умствена изостаналост
ДЦДУ	Дневен център за деца с увреждания
ЕКПО	Екип за комплексно педагогическо оценяване към РИО на МОМН
ЗЖ	Защитено жилище
ЗМБ	Звено „Майка и бебе”
ЗМО	Звено за мониторинг и оценка
КСУДС	Комплекс за социални услуги за деца и семейства
ЛА	Личен асистент
МБАЛ	Многопрофилна болница за амбулаторно лечение
МКБППМН	Местна комисия за борба с противообществените прояви на малолетни и непълнолетни
МТСП	Министерството на труда и социалната политика
МФ	Министерството на финансите
НЖ	Наблюдавано жилище
НПО	Неправителствена организация
НП ”ОСПОЗ”	Национална програма „От социално подпомагане към осигуряване на заетост”
ОЗД	Отдел “Закрила на детето”
Отдел “СЗ”	Отдел “Социална закрила”
ПРООН	Програма за развитие на Организацията на обединените нации
РДСП	Регионална дирекция за социално подпомагане
РЗОК	Регионална здравноосигурителна каса
РЗП	Регионално звено за подкрепа
РИО на МОН	Регионален инспекторат по образование към Министерството на образованието и науката
РПУ	Районно полицейско управление
РЗИ	Регионална здравна инспекция – Русе
РЦИОВДУСОП	Ресурсен център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности
СА	Социален асистент
СИ	Специализирана институция
СОП	Специални образователни потребности
СУ	Социална услуга
ТЗ- УНИЦЕФ	Техническо звено за деинституционализация към АСП и УНИЦЕФ
ЦНСТ	Център за настаняване от семеен тип
ЦОП	Център за обществена подкрепа
ЦРДУ	Център за работа с деца на улицата
ЦСРИ	Център за социална рехабилитация и интеграция
ОСРСУ	Областна стратегия за развитие на социалните услуги
ЗЗН	Закон за защита от насилие
ЦВПД	Център за възстановително правосъдие за деца

1. Въведение

1.1. Изработване и приемане на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в Община Русе

Общинската стратегия за развитието на социалните услуги в Община Русе (2016 – 2020) е разработена като част от Областна стратегия и план за регионално развитие на област Русе (2014– 2020), Общински план за развитие 2015 г., Общинска програма за закрила на детето 2015 г., общинска програма във връзка с развитието на социалните услуги на ниво община и в съответствие с Областната стратегия за развитие на социалните услуги в област Русе (2016 – 2020). Тя е приета на заседание на Общественият съвет за социално подпомагане на 02.03.2016 г. Общинската стратегия е представена за обсъждане и одобрение от Общински съвет – Русе съгл.чл. 36б, ал. 1 от ППЗСП.

Стратегията включва на първо място социалните услуги, които ще се предоставят на територията на Общината през периода 2016 – 2020 г., като представя както съществуващите вече услуги, като се посочени аргументи да бъдат запазени в техния настоящ вид, така и планираните за развитие нови социални услуги.

Основна ценност за стратегията е всеки човек да бъде приеман като личност със своята уникалност на възможности за реализация, без значение на етническа принадлежност, пол, увреждане, възраст, социално положение. С общинската стратегия Община Русе се присъединява и към европейските принципи на хуманност и солидарност като осигурява достъпни и качествени социални услуги в Община Русе, интеграция на общности и индивиди, пълноценна реализация и грижа за хората от рисковите групи.

1.2. Съответствие с общински политики, стратегии и планове за развитие на Община Русе

От 2000 г. държавата провежда целенасочена реформа в сферата на социалните услуги, която стартира първо в сферата на услугите за деца и след това премина и към услугите за другите възрастови групи.

Реформата е насочена към деинституционализация и децентрализация на социалните услуги. От система от специализирани институции, които предлагат универсален отговор на различните потребности и проблеми на хората, се премина към създаване на социални услуги в общността, които индивидуализират подхода към индивидите и групи в риск и целят интегрирането им в социалните общности. Въведена е отговорността на Общината при управлението на социалните услуги на местно ниво.

1.3. Обхват и фокус на Общинската стратегия в Община Русе

Общинската стратегия обхваща всички уязвими общности и възрастови групи на територията на Общината. Стратегията е обърната и към малките населени места, където също живеят групи и индивиди в риск, като целта е да се преодолее неравномерността в развитието и достъпа до социални услуги.

Обхватът на стратегията покрива територията на Община Русе, като се обръща внимание и на населените места, където живеят малобройни рискови групи.

2. Приоритети и цели на Общинската стратегия

Със създаването и приемането на общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Русе се цели възможно по-голям брой лица да имат достъп до социални услуги. Стратегията задава общинска рамка и параметрите на социалните услуги на територията на Община Русе.

Приносът на Общината в процеса на дългосрочно планиране е от съществено значение при аналитичното разработване на Областна стратегия за развитие на социалните услуги в Област Русе 2016 – 2020. В Общинската стратегия са ползвани както изводи и препоръки, дадени за изпълнението на Областната стратегия за развитие на социалните услуги, така и

данни от анализа на изпълнение на Общинската стратегия 2010 – 2015 г. на Община Русе. В тази връзка общинското планиране има за цел да очертае и насоките за създаване на мрежа от социални услуги, която отговаря на нуждите на рисковите групи и е ефективна в своето действие от управленска и икономическа гледна точка. Основна задача за следващия петгодишен период е запазване на съществуващата мрежа от социални услуги за деца, младежи и възрастни, като се запази техния капацитет и се повиши ефективността при представяне на социалните услуги.

2.1. Визия, ценности и принципи

Създаването и приемането на Общинска стратегия за социални услуги в Община Русе изразява стремежа на всички участници да допринесат за развиването на модерна социална политика в Общината. Тази стратегия изразява желанието за **създаване на условия за пълноценна реализация чрез грижа и подкрепа за местните общности, групи, индивиди в риск.**

• Визия.

Общинската стратегия ще подкрепя съхраняването, поддържането и установяването на рискови общности и интеграцията на всяко дете и възрастен в тях. За постигането на тези цели общинската стратегия предвижда - **развиването на модерна, ефективна система от социални услуги, които поставят в своя център потребителя. Тя следва да отговаря на нуждите на общността, като се стреми да осигурява равен достъп и непрекъснато да подобрява своето качество.**

• Ценности и принципи

Стратегията утвърждава принципи и ценности при планирането и предоставянето на социални услуги, както следва:

- ✓ Съответствие на социалните услуги с международните документи относно човешките права;
- ✓ Недискриминация, обществена солидарност и толерантност към всички социални групи;
- ✓ Ефективност и ефикасност на социалните услуги и партньорствата;
- ✓ Равен достъп до услуги за всички живеещи на територията на Община Русе;
- ✓ Водещи интереси на потребителите при планиране и предоставяне на социални услуги;
- ✓ Създаване на гъвкави услуги, съобразени с конкретните нужди и потребности на потребителите;
- ✓ Иновативност в процеса на планиране и предоставяне на социални услуги;
- ✓ Насърчаване на услугите в общността;
- ✓ Ползване на услуги от резидентен тип само в краен случай;
- ✓ Предоставяне на възможност за участие на потребителите в процеса на планиране и потребление на услугите;
- ✓ Ефективност и прозрачност при усвояването на финансовите средства;
- ✓ Надграждане и усъвършенстване на съществуващи практики, опит и услуги;
- ✓ Изграждане на мрежа от партньорства на местно ниво, с участието на всички заинтересовани страни;
- ✓ Подкрепа на персонала за развитие на професионалната квалификация и умения в съответствие с новите изисквания и стандарти;
- ✓ Законосъобразност и обвързаност с нормативната уредба на Република България – Конституция, Семейен кодекс, Кодекс на труда, Наказателен кодекс, Закон за закрила на детето, Закон за социално подпомагане, Закон за местното самоуправление и местната администрация, Закон за интеграция на хората с увреждания, Закон за закрила от дискриминация, Закон за защита от насилие и др. както и съответните подзаконови нормативни актове.

2.2. Приоритети в развитието на социалните услуги в Община Русе

2.2.1 Приоритетните направления са в съответствие с идентифицираните потребности на рисковите групи и необходимостта от спешна намеса за решаване на ключови/критични социални проблеми на жителите на Общината.

Приоритетните направления са групирани в две посоки - отнасящи се до:

- съдържанието на социалните услуги
- начина на функциониране и изпълнение на услугите и мерките за социално включване.

Избраните приоритетни направления за съдържанието на социалните услуги включват:

- Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолация.

Тези услуги ще бъдат развивани на общинско ниво и ще бъдат максимално мобилни, за да могат да обхванат максимално голям брой ползватели. Услугите в това направление са насочени към подкрепа на семействата и индивидите за оставане в тяхната семейна и домашна среда, развитие на индивидуалните и общностни умения и ресурси, превенция на насилие, различни форми на насилие и експлоатация, превенция на противоправно поведение, социална маргинализация.

- Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа.

На територията на община Русе има 3 специализирани институции (СИ) за възрастни. Стратегията трябва да доведе до значително намаляване на дела на хората в специализирани институции в Русе, чрез развиване на алтернативни социални услуги в общността с акцент за подкрепа в домашна среда.

Функционалните приоритетни направления, които подпомагат ефективното изпълнение на основните дейности в стратегията, обхващат:

- Развитие на капацитета за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги;
- Развиването на нови социални услуги и подобряването на качеството на мрежата от социални услуги, въвеждането на принципи на работа и взаимодействие, насочени към ефективност и ефикасност, добро управление изискват въвеждането на политика за развитие на човешките ресурси в услугите и общинска администрация, чрез обучения, супервизия и различни форми на подкрепа.
- Развитие на механизми за подкрепа на доставчиците на социални услуги за непрекъснато повишаване на качеството на социалните услуги.
- Развитие на междусекторни и междуинституционални партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги;
- Въвеждането на ефективна система от социални услуги, изискваща активно развиване на партньорствата по отношение на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа.

Характерът на проблемите на хората в риск, изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, инфраструктура и др.

2.2.2 Целеви групи

Стратегията предвижда социални услуги и мерки за всички жители на Общината. Тя ще е насочена към рисковите групи и общности. Стратегията отделя специално внимание на:

- **Деца, изоставени след раждането си.** Стратегията предвижда комплекс от услуги за децата и техните семейства чрез подкрепа за тяхната реинтеграция в биологичните и разширени семейства, осиновяване, отглеждане в семейна среда на приемни родители или (в краен случай) отглеждане в резидентни услуги, които са близки до семейната среда.

- **Децата в ранна възраст – от 0 до 6 години.** Доказано е, че интервенциите по отношение на децата в ранна възраст имат значим ефект по отношение на прекъсване на цикъла на бедност за тези деца. Инвестирането в предучилищна възраст е от решаващо значение и за успешната интеграция на децата в риск в училище. Стратегията предвижда създаване на услуги за развиване на уменията за родителстване на родителите с малки деца и подкрепа за задържане на децата в семействата.

- **Уязвими семейства с деца.** Подкрепата на семействата, а не само на децата в риск, ще създаде условия за задържане на децата в семействата им и за повишаване на качеството на грижа към тях. Вниманието към семействата има своето отражение и върху демографската ситуация в Общината. Услугите към семействата целят подкрепа за интегритета на семейството и за развиването на уменията и ресурсите за социална интеграция на семейството като цяло и на индивидуалното развитие на неговите членове.

- **Деца необхванати, отпаднали и в риск от отпадане от училище.** Отпадането от училище и липсата на образование е един от най-сериозните фактори за попадане в ситуация на множество рискове – бедност, противоправно поведение, насилие, зависимост и др. Стратегията предвижда комплекс интервенции между социалната и образователната сфера насочени към подобряване на тяхното взаимодействие, развиване на приятелска за децата образователна среда, преодоляване на социалните затруднения за посещаване на училище.

- **Деца и възрастни с увреждания.** Въпреки постигнатото през последните пет години, хората с увреждания изпитват затруднения в своята социална интеграция поради непригодеността на средата за тях – архитектурна, социална, обществени нагласи, образователна система. Развитието на услугите и мерките за тези групи целят подкрепа за развитие на техните умения и способности и промяна на средата по посока на създаване на условия за интеграцията им.

- **Възрастни хора в институции.** Стратегията предвижда подобряване качеството на грижа за възрастните хора в социални услуги в общността, в частност в резидентни услуги, така че средата и начина на организация да е близък до домашния и да дава възможност за достоен живот на възрастните хора. Предвижда се подобряване на средата и грижата в съществуващите специализирани институции и при необходимост тяхната реконструкция.

- **Самотни стари хора.** Последните демографски тенденции показват значителен дял на самотни стари хора, голяма част от които живеят в отдалечени населени места. Те изпитват затруднения в своето ежедневно обслужване, достъпа до здравеопазване и участието в социални мрежи. Услугите за самотните стари хора ще включват подкрепа в тяхното ежедневие за задържането им в обичайната им среда и посрещане на основните им нужди.

3. Общи и специфични цели

За осъществяването и реализацията на Общинската стратегия, която е следствие на приетата Областната стратегия, във всяко от избраните приоритетни направления са набелязани общи и специфични цели и задачи:

Приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на лица и групи. Подкрепа за интеграция на семейства и общности, чрез:

Специфична цел 1.1. Предоставяне на социални услуги за подкрепа на уязвимите семейства и децата за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

Специфична цел 1.2. Предоставяне на услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Специфична цел 1.3. Предоставяне на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

Специфична цел 1.4. Предоставяне на социални услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания.

Специфична цел 1.5. Предоставяне на социални услуги за социалната интеграция и реализация на младежи, маргинализирани лица, безработни и хора със зависимости.

Специфична цел 1.6. Привеждане на съществуващите, а при необходимост, разкриване на нови, съответстващи на националните приоритети социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2. Намаляване на дела на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

Специфична цел 2.1. Превенция на настаняването в специализирани институции чрез предоставяне на социални услуги в общността и в частност - услуги от резидентен тип.

Специфична цел 2.2. Подобряване на качеството на грижа във функциониращите социални услуги в общността и най-вече на резидентните услуги.

Специфична цел 2.3. Разкриване на социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната за хора с увреждания и стари хора.

Специфична цел 2.4. Подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора.

Специфична цел 2.5. При необходимост, разработване на планове за закриване/трансформация на специализирани институции за стари хора и хора с увреждания на територията на областта.

Функционални приоритетни направления - общите и специфични цели включват:

Приоритетно направление 3: Развитие на капацитет за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги

Обща цел 3: Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги, с активното участие на всички заинтересовани страни

Специфична цел 3.1. Изграждане на капацитет за управление и планиране на социални услуги в структурите на общинско ниво.

Специфична цел 3.2. Изграждане на капацитет за управление на социални услуги в общините и доставчиците на социални услуги.

Специфична цел 3.3. Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги.

Специфична цел 3.4. Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

Специфична цел 3.5. Развиване на капацитет за наблюдение, оценка и повишаване качеството на социалните услуги.

Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуинституционални партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуинституционално партньорство и междусекторно сътрудничество

Специфична цел 4.1. Стимулиране и развиване на междуинституционалното партньорство в социалните услуги.

Специфична цел 4.2. Развиване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и услуги.

Дейности по приоритетно направление 1: Развитие на услуги в общността за превенция на социалното изключване и изолацията

Обща цел 1. Предотвратяване на рискове, водещи към социално изключване и изолация на индивиди и групи. Подкрепа за интеграция на семейства и общности.

Специфична цел 1.1. Разширяване на мрежата от социални услуги и мерки за подкрепа на уязвимите семейства и децата, за предоставяне на добра грижа за децата, социална интеграция на семейството и децата и индивидуално развитие.

Мярка 1.1.1. Предоставяне на подкрепа на уязвимите семейства и деца в Центрове за обществена подкрепа и други форми на този вид социална услуга

В Община Русе ще продължат да работят разкритите Центрове за обществена подкрепа към Комплекса за социални услуги за деца и семейства (КСУДС). Дейностите, предоставяни от СНЦ „Еквилибриум” и Център за обществена подкрепа към РКО „Каритас“ в ЦОП ще продължат да бъдат насочвани към превенция на изоставянето, превенция на насилието и отпадане от училище, деинституционализация и реинтеграция на деца, развиване на умения на самостоятелен живот, приемна грижа и осиновяване, превенция на отклоняващото се поведение. Конкретните услуги в Центровете за обществена подкрепа ще включват: семейно консултиране и подкрепа; консултиране и информиране за проблеми, свързани с развитието на децата от съответната възраст; индивидуални и фамилни консултации в случаи на кризи в семейството; превенция на рисково и асоциално поведение на деца и младежи; подкрепа за професионално ориентиране на деца и младежи; семейно планиране, подготовка за родителстване, работа на ниво родилен дом, психологическо консултиране и рехабилитация, обучения в умения за самостоятелен живот, превантивни програми на ниво училище, информационни кампании, оценяване, обучение, наемане и подкрепа на приемни родители, подготовка и подкрепа на осиновители. Ползвателите на ЦОП са насочвани от ДСП, чрез ОЗД и други свързани структури – медицински професионалисти и лечебни заведения, детски градини и училища, структури от системата на борба с противообществените прояви, общински администрации и др.

Центровете за обществена подкрепа в Община Русе ще продължат да предоставят всички услуги, описани по-горе, както и подпомагане на родителите, посредством повишаване на родителския им капацитет за справяне с развитието на децата им, за които е регистриран определен риск. Ще продължи да се работи с обучения наличен ресурс от доброволци /младежи/ с различни умения и компетенции, които допринасят за постигане на добри резултати при работа с децата.

Дейност 1.1.1.2. Продължаване и разширяване на дейностите в ЦОП

➤ Продължаване и разширяване на дейността, финансирана от държавно делегирана дейност:

- ЦОП в гр. Русе с капацитет 105 места, който функционира в една сграда заедно с още една услуга – Център за работа с деца на улицата капацитет 15 места

- ЦОП в гр. Русе с капацитет 20 места.

Центърът за обществена подкрепа Русе ще продължи да предоставя всички услуги, описани по-горе, както и спешния прием на деца в криза. Услугите са обединени в Комплекс за социални услуги за деца и семейства (КСУДС) и са възложени за управление на СНЦ „Еквилибриум”. Центърът ще продължи да изнася своите услуги близо до най-уязвимите

семейства и деца и да развива съвместните си дейности с другите структури и институции, локализирани в Русе.

РКО „Каритас“ ще продължи да разширява дейността на ЦОП в гр. Русе с капацитет 20 места и предполагаем брой ползватели за месец 30 лица. Центърът за обществена подкрепа Русе в Русе ще работи за превенция на социалното изключване, като обърне специално внимание на обхващането на уязвимите семейства с деца в риск от компактните ромски общности в Русе. В него ще продължат да се предоставят следните дейности: образователни, социализиращи, клубове по интереси, дискуссионни клубове, групи за повишаване на родителския капацитет, психологически и социални консултации за потребителите и техните родители.

➤ Продължаване на дейностите, финансирани със собствени средства на НПО или по програми и проекти

- **Център за обществена подкрепа**, предоставя услуги, чрез Българо-румънски трансграничен институт по медиация. Услугата е форма на обществена подкрепа за деца от 5 – 14 г., която развива образователки и психо-социални програми за децата и техните семейства. Програмите способстват и подкрепят ранното детско развитие и израстване, формирането им като цялостни личности, носители на права и отговорности в собствения им живот. Центърът развива своите програми чрез изнесена в учебните заведения работа и в наети за тази цел помещения. Фокусът в дейността на Центъра е гарантиране достъпа до качествено образование за всички деца и отстояване правото на всяко дете да бъде образовано по хуманен начин, насърчаващ развитието на личностните му качества, предвид специфичните нужди. Основополагаща база за развитието на децата и тяхното успешно академично развитие в детската градина и в училище е средата, в която те биват обучавани и възпитавани. В ЦОП са привлечени за работа специалисти - клинични социални работници, педагози, психолози, юристи и др., споделящи обща визия за необходимостта децата да бъдат възпитавани по начин, насърчаващ тяхното участие, индивидуалността им и зачитащ техните права.

- **Център за възстановително правосъдие за деца /ЦВПД/** към Сдружение Българо-румънски трансграничен институт по медиация. В ЦВПД се развиват и прилагат възстановителни практики и клинична социална работа. В най-висока степен Центърът работи за практическа превенция, насочена към деяния, обявени от Наказателния кодекс на Р България за престъпления, извършвани от деца и срещу деца, като реализира развиващи психосоциални програм. Основна цел на ЦВПД е развиването и прилагането на програма за превенция и интервенция, предотвратяваща със средствата на възстановителното правосъдие и осигуряваща за децата ефективна високо-квалифицирана защита на техните права и законни интереси, включително хуманна и законосъобразна корекция на девиантното им поведение, индивидуално съобразена с най-добрия интерес на детето.

- Целеви групи:

- ✓ Деца в конфликт със закона;
- ✓ Деца, свидетели на престъпления, в това число и деца, отглеждани от лица, занимаващи се с престъпна дейност или проституиращи лица;
- ✓ Деца, чиито родители са лишени от свобода;
- ✓ Деца, жертва на престъпление;
- ✓ Осъдени на пробация непълнолетни лица.

- **Контактен център за деца в риск при родителски конфликт** - от Европейски център за медиация и арбитраж се предоставят услуги с цел осигуряване на защитена среда за контакт с родител, когато детето/младежа не живее с него, осигуряване на психологическа подкрепа на детето и родителите за преодоляване на синдрома на

родителско отчуждение. Целеви групи са деца и младежи на разведени родители или в раздяла.

Мярка 1.1.2 Осъществяване на комплексна програма за ранно детско развитие.

По тази мярка ще се осъществяват дейности за насърчаване развитието на деца от 0 до 6 години. Те ще са насочени към развиване и подобряване на уменията за родителстване на родители с малки деца, стимулиране на развитието на децата в тази възраст (спрямо стандартите за ранно детско развитие), включване в предучилищна подготовка и училищно образование. Дейностите ще включват партньорство между социалния, образователния и здравния сектор.

Дейност 1.1.2.1. Развиване на умения за родителстване и пренатална подкрепа.

Тази дейност включва съвместна работа на ЦОП, кабинети по семейно планиране, здравни медиатори, лични лекари, лекари специалисти от доболничната, болничната и спешната помощ. Услуги по подкрепа на родителите и ранно детско развитие ще бъдат предоставяни и в разкрития Комплекс интегрирани социални услуги в сградата на закрития ДМСГД. Тези дейности са насочени към:

- Установяване на възможни рискове за детето – от здравословен и социален характер и стартиране на социална работа при установен риск от раждане на дете с увреждане или риск от изоставяне;
- Приоритетно подпомагане на бременната жена – съвместна работа на ЦОП в Община Русе и дирекция „Социално подпомагане“;
- Семейно консултиране и подкрепа.

Дейност 1.1.2.2. Осигуряване на среда, подкрепяща връзката между майката и бебето непосредствено след раждането в Звено „Майка и бебе“.

Тази дейност ще се предоставя, чрез Звено „Майка и бебе“ в Комплекс за интегрирани социални услуги в сградата на закрития ДМСГД и изисква съвместна работа на общинските, държавните и частните лечебни заведения за болнична помощ, общинските власти, РЗИ и ЦОП в Общината. Услугата е насочена към осигуряване на среда, подкрепяща връзката между майката и бебето още в родилното отделение.

Мярка 1.1.3. Превенция на изоставянето на деца

За да се предотврати изоставянето на новородени деца на ниво родилен дом е необходимо работата по превенция да започне преди раждането на детето. Успехът на превенцията зависи от ранната, навременна намеса и продължителността на социалната работа с бъдещата майка, нейното семейство и близко обкръжение. Предотвратяването на изоставяне на деца ще включва комплексни програми за семейна подкрепа – социална, достъп до образование, здравни грижи, жилищна политика, заетост и др.

Дейност 1.1.3.1. Ранна превенция на изоставянето и задържане на новородените деца в биологичното семейство.

Съвместни инициативи на лечебните заведения, ЦОП в Общината, РЗИ, общинска администрация и ДСП, чрез ОЗД, които включват:

- Информирание и консултиране на родилки;
- Предотвратяване на случаите на скрито осиновяване, вкл. чрез включване на проучване в административните процедури при припознаване на дете на ниво родилно отделение.

Дейност 1.1.3.2. Продължаване дейността на Звено “Майка и бебе” (ЗМБ) с капацитет 8 места в гр. Русе.

Звено “Майка и бебе” (ЗМБ) предоставя временно настаняване и подкрепа до 6 месеца на бременни жени и майки в риск да изоставят децата си. Дейностите на ЗМБ включват:

- Социална работа за насърчаване на родителската привързаност;
- Подпомагане на младите майки чрез социално, психологическо и юридическо консултиране и подкрепа;
- Временен престой и грижа за майката и детето;
- Развиване на социални умения на майката за грижа за себе си и детето и социална реализация.

Дейност 1.1.3.3. Подкрепа за развитието на социалните ресурси на уязвими семейства.

Тази дейност следва да се осъществява съвместно от ЦОП и ДСП (структури, идентифициращи рисковите семейства), бюрата по труда, образователните структури, структури за професионално обучение, медицински професионалисти и лечебни заведения и общинските администрации. Тя включва:

- информиране и консултиране за наличните форми на социално подпомагане и подкрепа. Достъп до административни услуги;
- подкрепа и придружаване за достъп до административни и други услуги за социална подкрепа;
- подкрепа за достъп до услуги по професионално ориентиране, квалификация и преквалификация, активни мерки на пазара на труда и заетост;
- подкрепа за достъп до здравни грижи – издирване, подкрепа и консултиране за здравно осигуряване и налични здравни грижи;
- осигуряване на общински жилища за временен престой на семейства в жилищна криза;
- осигуряване на спешно настаняване на деца и семейства в криза в центровете за спешен прием към ЦОП – Русе и в Приюта за деца в Русе;
- семейно консултиране и подкрепа на семействата за преодоляване на семейни кризи и взаимоотношения в семействата, което ще се осъществява от разкритите ЦОП.

Община Русе реализира проект „Интегриран подход на Община Русе за интеграция на ромите и други уязвими групи на територията на общини от Област Русе“, финансиран от Българо-швейцарска програма за сътрудничество с бюджет 2 458 983,77 лв. и срок на реализация 23.06.2015 - 23.06.2018 г. Основната цел, която Общината си поставя с изпълнението на този проект е да се подобри животът и да се създадат подходящи условия за интеграция на ромите и другите уязвими малцинствени общности. За целта, с отпуснатите средства по проекта, Община Русе ще модернизират детски градини и училища в ромските квартали, за да ги превърне в привлекателно място за ромските деца.

Проектът предвижда и консултиране на родители от ромски произход, както и повишаване на професионалните умения на педагогически специалисти за работа в мултикултурна и мултиетническа среда. Не на последно място, проектът е насочен и към повишаване на достъпа и качеството на здравните услуги, както и към създаване на съвременни условия за отглеждане и възпитаване на децата от ромската общност.

В рамките на проекта ще бъдат разкрити 2 медицински кабинета, 1 изнесена приемна на общо практикуващ лекар и 1 специализиран кабинет в кв.Тракцията.

Мярка 1.1.4. Осъществяване на програми за превенция на всички форми на насилие над и от деца в цялата област и подкрепа на жертвите на насилие, експлоатация и трафик.

Дейностите в тази сфера включват създаване на система от мерки за превенция на насилието над деца чрез развиване на техните умения за себеотстояване и защита; намаляване на агресивното поведение и отношения сред децата и предприемане на актове на насилие от страна на деца. Дейностите са насочени и към създаване на чувствителност сред населението и професионалистите както към причините за насилие, така и към неговите форми и симптоми, така че системите за закрила да могат да изградят адекватни мерки за реакция. Дейностите се осъществяват от разкритите ЦОП, ДСП, чрез ОЗД, със съдействието на МКБППМН, органите на МВР и пробационните служби, лечебните заведения, образователните институции и НПО.

Дейност 1.1.4.1. Образователни програми и кампании във всички детски градини и училища.

Тези дейности се предоставят в рамките на разкритите ЦОП и са насочени към превенция на агресивно поведение сред деца, развиване на познание за насилието и неговите симптоми и умения за защита от насилие, чрез различни форми:

- провеждане на лекции и дискусии в часа на класа;
- организиране на хепънинги, междуучилищни прояви и инициативи на общинско и областно ниво.

Програмите и кампаниите могат да се осъществяват от детските градини, училищата (учители, педагогически съветници), ЦОП, центровете за работа с деца на улицата и МКБППМН. В програмите ще се използват материали, разработени от ДАЗД, НПО и други организации.

Дейност 1.1.4.2. Преодоляване на последиците от преживяно насилие за деца, жертви на насилие и/или трафик.

Услугите се предоставят от Център за обществена подкрепа с доставчик Сдружение „Еквилибриум“ - Русе, Кризисен център за лица и деца придружени от родител управляван от Сдружение „Център Динамика“ Русе и Приют за безнадзорни деца към БЧК. Услугите по преодоляване на последиците от преживяно насилие за деца, жертви на насилие и/или трафик включват:

- Предоставяне на консултации в ЦОП към КСУДС.
- Предоставяне на краткосрочен подслон за деца – в Спешен прием към ЦОП, управлявано от Сдружение „Еквилибриум“ Русе, Кризисен център управлявано от Сдружение „Център Динамика“ Русе и Приют за безнадзорни деца Русе към БЧК.
- Съгласно спецификата на предоставяне на социалните услуги тяхната дейност е както следва:
 - Предоставяне на временен престой в Приют за безнадзорни деца Русе – доставчик ОС на БЧК Русе, капацитет 15 места. Потребители на приюта са деца на улицата, скитащи и просещи, деца - жертви на трафик, жертви на експлоатация и злоупотреба, с денонощен прием на безнадзорни деца и деца в риск. Предоставят се услуги, свързани със създаване на мотивация за посещаване на учебни занятия и завършване на образователна степен; превенция на девиантното поведение; формиране на житейски умения за успешна социализация; изграждане на хигиенни навици; формиране на култура на хранене и поведение; подпомагане на учебния процес – организиране самоподготовката на учащите деца, начално ограмотяване на деца, непосещаващи училище; професионално ориентиране и консултиране на деца, кандидатстващи в професионални гимназии; оказване на съдействие за издаване на документи – здравно-осигурителни книжки, документи за ресурсно

подпомагане и др.; осигуряване на здравни грижи – придружаване на децата при посещенията при личен лекар, дентален лекар, лекар специалист; оказване на психосоциална помощ и подкрепа; работа с биологичното и разширеното семейство; придобиване на практически трудови умения и сръчности. Провежда се групова работа по интереси – арттерапия, тренинги, изобразително изкуство, музика. Услугата предоставя престой до 6 месеца, като включва социална и психологическа подкрепа и рехабилитация. С оглед на факта, че гр. Русе е граничен район към приюта се насочват деца-бежанци и мигранти, заедно с техните родители в случаите, в които децата са под 10 год.

- Краткосрочен подслон на лица - жертви на насилие в „Кризисен център“ се предоставя от Сдружение „Център Динамика“ като държавно делегирана дейност. Целеви групи са лица - жертви на вътрешен или външен трафик с цел сексуална или трудова експлоатация; деца до 18 години - жертви на насилие или трафик, придружени от родител. Предоставяните услуги са: кризисна интервенция, психологическа подкрепа, юридическо и социално консултиране и информирание. Кризисният център за лица, пострадали от домашно насилие и трафик на хора е с капацитет 8 места и престоят в него е от 1 до 6 месеца.

За да има по-висока устойчивост на постигнатите резултати на потребителите в социалната услуга „Кризисен център“ е необходимо да се продължи работата по случая като се предостави социална услуга в общността, чрез ЦСРИ или Център за консултиране. Подкрепата и превенцията на домашно насилие за пострадали от насилие лица, деца и семейства в криза, които нямат нужда от кризисно настаняване се осъществява чрез услуги по програми за подкрепа на пострадали от домашно насилие. Като интензитет услугите могат да се предоставят като краткосрочни и дългосрочни. Сдружение „Център Динамика“ развива дейността на Центъра за консултиране, чрез финансиране от Министерството на правосъдието и собствени средства.

В периода на стратегията за развитието на социалните услуги е предвидено да се изгради нов Кризисен център за жени от ромски произход, претърпели насилие и за жени с увреждания с капацитет 15 места. До края на 2016 г. Кризисният център ще се финансира по проект, реализиран от Община Русе по норвежки финансов механизъм. Общината има ангажимент за осигуряване на устойчивост в рамките на 5 годишен период след приключване на проекта.

Дейност 1.1.4.3. Превенция на безнадзорността и тежките форми на детски труд и подкрепа за ре-интеграция на децата на улицата.

Подкрепа за включване в образователната система и преодоляване на последиците от престоя на улицата на деца в Центровете за работа с деца на улицата в Русе, чрез:

- Център за работа с деца на улицата, който функционира като държавно делегирана дейност съвместно с ЦОП в рамките на Комплекс за социални услуги за деца и е с капацитет 15 деца;
- Център за работа с деца на улицата към ОС на БЧК, функциониращ също като държавно делегирана дейност и е с капацитет 25 места.

Центровете ще продължат да осъществяват своите занимания с децата, като организират индивидуална и групова работа с тях за подготовка за постъпване и връщане в училище; развиване на социалните умения на децата; работа със семействата. В центърът се осигурява дневен, полудневен и почасов престой в подкрепа на деца на улицата и деца - жертви на насилие за рехабилитация и възстановяване на взаимоотношенията със семейството, развиване на социални умения и рехабилитация. Услугите на ЦРДУ ще са насочени и към деца, за които има риск да попаднат на улицата, както и деца в риск от отпадане от училище, работа с уязвими семейства и деца за подобряване на взаимоотношенията в семействата, развиване на социалните им ресурси, съдействие за решаване на битови и жилищни проблеми.

Дейности 1.1.4.4. Подобряване на възможностите за реакция в случаите на насилие над деца и експлоатация на детски труд.

Тази дейност се изпълнява, чрез изграден механизъм за съвместна работа на институциите в случаите на деца, жертва на насилие и при кризисна интервенция от ЦОП в Общината, ЦРДУ, Приют, Кризисен център, ОЗД, полиция, съд, прокуратура, МКБППМН, като:

- Договорен е и е изграден механизъм за оповестяване и съвместна работа на институциите, включени в процеса. От РДСП Русе и Регионалната служба по заетостта Русе е създаден и организиран координационен механизъм за случаите на насилие и експлоатация на детски труд;

- Осъществява се полицейска закрила и се предоставя специализирана подкрепа – в Спешен прием към ЦОП Русе, Приют за деца в гр. Русе;

- Изградено е специализирано помещение „Синя стая” в ЦОП Русе (в средата на 2013г.), което е предназначено за изслушване на деца - жертви и свидетели на престъпления. Специализираното помещение е създадено в КСУДС по проект на Община Русе в партньорството с Института за социални дейности и практики (ИСДП). В него следва да продължи провеждането на подготовка за участие в съдебни процедури, разпити и изслушване, като не се допуска пряк контакт между детето и подсъдимия, неговата защита или други лица. В този смисъл детето – жертва се предпазва от стрес, страхове, неприятни емоции и спомени.

- Осигурява се интензивно използване на специализирано помещение „Синя стая” за изслушване на деца - жертви и свидетели на престъпления в ЦОП Русе, чрез подписване на споразумение с всички заинтересовани страни – съд, прокуратура, полиция, следствие, ДСп, Община Русе.

Специфична цел 1.2. Създаване на нови социални услуги и увеличаване на капацитета на съществуващите услуги, които развиват и подкрепят форми на алтернативна семейна грижа.

Мярка 1.2.1. Предоставяне на подкрепа на роднините и близки, които са поели грижата за дете.

Увеличаване на броя на децата, настанени в такава форма на грижа. Тази мярка включва съвместни дейности на ЦОП и ОЗД за настаняване в семейства на близки и роднини на деца в риск от изоставяне. Настаняването при близки и роднини и осиновяването осигуряват устойчива семейна грижа за детето и трайно решаване на проблема за бъдещето на изоставените деца.

Дейност 1.2.1.1. Подкрепа за семействата на роднини и близки, които отглеждат деца като мярка за закрила.

Предоставя се от разкритите ЦОП в Общината и включва:

- Подкрепа на роднини и близки при поемане на грижата за новородени и големи деца, чиито родители заявяват намерение за изоставяне;
- Предоставяне на подпомагане (храна, дрехи, памперси за деца от 0-1 година) в случай на тежки социални проблеми;
- Мобилизиране на разширеното семейство.

Мярка 1.2.2. Широко развитие на приемната грижа.

За развиване на приемна грижа следва да продължи работата на екипа по приемна грижа в Община Русе, като следва да се изпълняват дейности по информационни кампании,

оценка, обучение, назначаване и подкрепа на приемни семейства. В развитието на приемната грижа се работи в тясно партньорство с ОЗД за определяне на децата за настаняване и осъществяване на процеса на привикване между дете и семейство.

Тази мярка включва развиване на приемна грижа в рамките на:

- Проект „И аз имам семейство“ (приключен); реализиран от АСП в партньорство с Община Русе по който са утвърдени 25 приемни семейства. Съгласно сключено споразумение от 2011 г. до края на 2015 г. сдружение „Еквилибриум“ подкрепяше изпълнението на проекта на Община Русе за развитие на приемната грижа. Екипът по приемна грижа (ЕПГ) на Община Русе бе обособил работно място в КСУДС и екип от психолог и социални работници от ЦОП към КСУДС, които оказваха практическа и методическа помощ при подбора, оценката, подкрепата, обученията и супервизията на приемните родители.

- Проект „Приеми ме 2015“ (новостартирал), който съгласно подписано споразумение за партньорство между АСП и Община Русе ще се реализира в периода от 01.01.2016г. до 31.07.2018г. по ОП РЧР 2014-2020г. Целта на проекта е да се усъвършенства и да се разшири обхватът на услугата "приемна грижа" и да се затвърди нейното предоставяне на местно ниво като алтернативна форма за отглеждане в семейна среда на деца в риск. Акцент е поставен към развитие на специализирана приемна грижа за деца с увреждания; деца - жертви на насилие или трафик; непридружени деца – бежанци. Специален фокус се поставя и върху настаняването на деца до 3-годишна възраст. По проекта ще се прилага „Механизъм за определяне на потребностите от развитие на услугата“, който представлява дългосрочна статистическа прогноза. Този механизъм следва да бъде съчетаван с по-конкретен експертен аналитичен подход, представящ реална статистика за децата в риск, настанени извън биологичното семейство (в оперативен порядък - брой случаи на деца, настанени извън биологичното семейство в периода от 01.01. до 30.09.2015 г.), включително в семейства на роднини или близки; в приемни семейства; в специализирана институция; като потребители на социална услуга от резидентен тип. В процеса на реализация на проекта от Агенцията за социално подпомагане е изграден Национален екип за организация и управление на проекта, който е ангажиран да предостави събраните данни от неправителствените организации и от членовете на Консултативният експертен съвет (КЕС). В Съвета са ангажирани представители на централната, местната власт и гражданското общество (Министерството на труда и социалната политика, Държавната агенция за закрила на детето, АСП, Национално сдружение на общините в Република България, УНИЦЕФ България, Национална мрежа за децата, Национална асоциация за приемна грижа). Критерии за избор на конкретните неправителствени организации са стратегическите приоритети в дейностите им - инициране и активно участие в реализирането на политики на местно и национално ниво, насочени към деинституционализацията на деца и към развитие на ефективна заместваща семейна грижа за деца в риск.

Мярка 1.2.3. Развиване на услуги в подкрепа на кандидат-осиновители, осиновители и осиновени.

В процеса по осиновяване участие имат Съветът по осиновяване към РДСП, ДСП, чрез ОЗД, ЦОП в Община Русе, организации с нестопанска цел. Дългогодишният опит с осиноители и кандидат-осиноители, натрупан при работата на Комплекса за социални услуги за деца и семейства (КСУДС) е оценен от работна група към Министерство на труда и социалната политика. В резултат на поредица от срещи между работната група, ангажираните държавни институции и други неправителствени организации с опит по темата, е променена Методиката за условията и начина на предоставяне на социалната услуга „Приемна грижа“. Създаден е нов Стандарт 14 към Методиката, който подобрява процедурата при случаи на национално и международно осиновяване на деца, настанени в приемни семейства, така че то да се случва по най-добрия начин за децата.

Дейност 1.2.3.1. Обучение и подготовка на кандидат осиновители.

Обучението и подготовката се предоставя от ЦОП на кандидат-осиновители, насочени от ДСП, чрез ОЗД и по собствено желание. Включва форми на индивидуална и групова работа.

Дейност 1.2.3.2. Подкрепа на осиновители и осиновени.

Тази дейност включва:

- Подкрепа и мотивиране в след-осиновителния период;
- Формиране на групи за подкрепа на осиновители и осиновени деца;
- Подкрепа в периода на прием на осиновеното дете в семейството – подкрепа в ежедневните грижи.

Дейностите се осъществяват от ЦОП в Общината при насочване от ДСП, чрез ОЗД и самостоятелна заявка от семейството. Екипът на ЦОП работи активно в областите осиновяване и приемна грижа и извън социалните услуги. От няколко години съществува осиновителска група, която провежда ежемесечни срещи. Провеждат се и информационни събития, посветени на осиновяването. Комплекстът за социални услуги за деца и семейства (КСУДС) е бил домакин на Национален информационен ден за осиновяването, който е проведен за първи път в България по инициатива на „Българска Асоциация Осиновени и Осиновители“ (БАОО) и „Национална мрежа за децата“. В Комплекса за социални услуги за деца и семейства (КСУДС) се провежда традиционната Годишна среща „Приятелите на осиновяването и приемната грижа“ – в нея се включват осиновители, кандидат-осиновители, осиновени деца, техните близки, приемни родители, приемни деца и много приятели. Тези инициативи ще подпомагат и в бъдеще за промяната на обществените нагласи и преодоляване на стереотипи и табута, свързани с осиновяването.

Специфична цел 1.3. Разширяване на броя, капацитета и спектъра от дейности на социалните услуги за подкрепа на социалното включване на децата с увреждания.

Мярка 1.3.1. Подкрепа към родителите с цел превенция на изоставянето на деца с увреждания и настаняването им извън семейна среда.

Тази мярка включва комплекс от дейност за навременна диагностика и ранна интервенция в случаите на раждане на дете с увреждане. Интервенцията е насочена към предоставяне на информация на семейството за медицинските аспекти на състоянието на детето, подготовка и подкрепа за необходимите грижи. Услугата включва и дейностите по ранно детско развитие. Предоставят се от ЦОП, ДЦДУ – ранна интервенция, Комплекса от интегрирани социални услуги за деца от 0 до 3 год. в Община Русе, медицински професионалисти и лечебни заведения, кабинети по семейно планиране, общинска администрация, други услуги в общността, обществени организации.

Дейност 1.3.1.1. Осигуряване на устойчивост и продължаване на предоставяните услуги на Комплекса от интегрирани социални услуги за деца от 0 до 3 год. в Община Русе.

Комплекстът от интегрирани социални услуги за деца от 0 до 3 год. в Община Русе, разкрит по проект на ОП РЧР 2007 – 2013 г. включваше следните дейности:

- Център за настаняване от семеен тип за деца с увреждания;
- Център по приемна грижа и подкрепа на осиновяването;
- Център за психично здраве за деца от 0 до 3 годишна възраст;
- Семейно-консултативен център;

- Център за майчино и детско здраве;
- Дневен център за деца с увреждания за деца от 0 до 3 год.;
- Звено „Майка и бебе” за спешен прием в гр. Русе.

По реализираните дейности на приключилия проект по схема за безвъзмездна финансови помощ „Шанс за щастливо бъдеще”, като интегрирани здравно-социални услуги за деца от 0 до 3 и от 3 до 7 годишна възраст и техните семейства е осигурена устойчивост и на социалните услуги както следва:

- „Център за настаняване от семеен тип“ за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи - от 01.01.2016 г. като държавно делегирана дейност с капацитет 8 места;
- Център по приемна грижа и подкрепа на осиновяването – чрез проект „Приеми ме 2015” на ОП РЧР 2014-2020 г.;
- Център за психично здраве за деца от 0 до 3 годишна възраст, чрез подписан протокол между Община Русе и Център за психично здраве ЕООД Русе;
 - Семейно-консултативен център, чрез подписан протокол между Община Русе и Сдружение „Еквилибриум”;
- Център за майчино и детско здраве, чрез подписан протокол между Община Русе и Сдружение „Еквилибриум”;
- Дневен център за деца с увреждания за деца от 0 до 3 год. периода от 01.12.2015 г. до 29.02.2016 г., чрез общинско финансиране;
- Звено „Майка и бебе” с капацитет 8 места в гр. Русе като държавно делегирана дейност от 01.03.2016 г, а в периода от 01.12.2015 г. до 29.02.2016 г., чрез общинско финансиране.

Дейност 1.3.1.2. Изграждане на работещо сътрудничество и обмен на информация между системата на здравеопазването и социалните услуги за пренатална диагностика, ранна регистрация на бременността и ранно установяване на риска от увреждане; предоставяне на психологически консултации и подкрепа на родителите преди и непосредствено след раждане на дете с увреждания.

С цел устойчивост на реализираните дейности по приключилия проект по схема „Шанс за щастливо бъдеще”, като фокусът е насочен към социални групи в риск ще се реализират иновативни дейности, като част от Проект „Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе“ финансиран от ОП РЧР 2014 – 2020 г. Дейностите по проекта ще се предоставят като интегрирани здравно-социални услуги за деца от от 0 до 3 и от 3 до 7 годишна възраст и техните семейства и ще са насочени към:

- Семейно консултиране и подкрепа, индивидуална и групова работа с деца и родители – 100 семейства.
- Ранна интервенция на уврежданията, пряка работа с децата с увреждания и техните семейства, вкл. рехабилитация и дейности по консултиране, обучение, мобилна работа с детето в неговия дом.

Мярка 1.3.2. Осигуряване на достъп до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация за децата с увреждания и подкрепа за техните семейства.

Тази мярка ще бъде осъществена чрез продължаване на функционирането на съществуващите услуги и развиване на нови за улесняване на достъпа до здравна грижа, медицинска и социална рехабилитация. Създаването на мобилни екипи към услугите, които ще осигурят обхващането на децата с увреждания в населени места в Община Русе, където няма възможности за разкриване на стационарна рехабилитационна грижа е в основата на развитие на тази мярка. В мобилните екипи ще бъдат включени специалисти (логопед, психолог, рехабилитатор, социален работник, медицинско лице, специален педагог и др.), които ще предоставят на място някои рехабилитационни услуги за децата и хората с

увреждания, консултиране и обучение на семействата и близките на децата и младежите с увреждания.

Дейност 1.3.2.1. Разширяване на дейностите на Центровете за рехабилитация и социална интеграция в гр. Русе за деца с увреждания.

Съществуващите ЦСРИ в гр. Русе включат в обхвата на работата си деца с психични проблеми и техните семейства. Услугата е насочена към консултиране на семействата в грижите за децата, оказване на социална и психологична рехабилитация и подпомагане на достъпа на децата с увреждания до специализирана медицинска рехабилитация.

Продължаване на функционирането на ЦСРИ за деца и младежи в община Русе:

- Център за социална рехабилитация и интеграция „Детски кът за развитие“ с капацитет 20 места, се предоставя като интегрирана здравно-социална услуга за деца и юноши с проблеми в психичното развитие и/или симптоми на психично страдание, застрашени от социално изключване, както и за техните семейства. В нея децата и юношите с психични проблеми получават индивидуално подходящи грижи, които да подпомогнат оптималното развитие на способностите им и включването им в социалния живот (учене/игра, социални връзки). Предоставяната подкрепа за родителите спомага за намаляване на чувството им за изолация от обществото, помага им да станат по-сигурни и способни да отглеждат дете с психично увреждане. Услугата позволява на деца, отглеждани в институции и на деца и семейства в неравностойно положение да получат безплатно специализирана терапевтична помощ и психологична подкрепа, която иначе би била недостъпна за тях. Социалната услуга се предоставя като държавно делегирана дейност от Сдружение „Дете и пространство“.

- Разкриване на нов ЦСРИ в град Русе (с капацитет 20 места), който да оказва подкрепа на деца от различни рискови групи – със СОП, с епилепсия и/или с умствена изостаналост. Ще се разработват мерки и за активна подкрепа на родители, чрез целенасочени дейности за интеграция и превенция на социалното изключване.

Дейност 1.3.2.2. Социална подкрепа в ЦОП в Общината.

Семействата с деца с увреждания ще ползват и услугите по семейно консултиране и подкрепа, развитие на родителски умения, осъществявани от ЦОП на територията на Община Русе.

Дейност 1.3.2.3. Извършване на рехабилитация и работа с родители в дневните центрове за деца с увреждания.

Наред с дневната грижа съществуващите дневни центрове предлагат услуги и за рехабилитация на деца с увреждания и за работа с техните семейства с цел предоставяне на информация и подготовка за полагане на грижи в семейна среда. Услуги за рехабилитация на деца с увреждания се предоставят в:

- Дневен център за деца и младежи с умствени увреждания Русе към Сдружение РАЛИЗ;
- Дневен център за деца с увреждания „Милосърдие“ Русе – доставчик РКО „Каритас“;
- Дневен център за деца с увреждания седмична грижа – доставчик Сдружение „Дете и пространство“;
- Дневен център за деца с увреждания седмична грижа, програма „Ранна интервенция“ – доставчик Сдружение „Дете и пространство“ на 4 етаж в бившия ДМСГД;

Мярка 1.3.3. Осигуряване на достъп до адекватна и гъвкава дневна, почасова и заместваща грижа за децата с увреждания според вида на техните увреждания, отглеждани в семейна среда.

Развитието на дневната и почасова грижа изисква да се спазват принципите на гъвкавост на услугите, правилно и целево разпределение на времето и съответствие с конкретните индивидуални потребности на децата и семействата, както за социализацията на децата с увреждания, така и за осигуряването на възможност за техните родители да работят. Дневната грижа за деца с увреждания ще се предоставя като почасова, полудневна и целодневна. Тя има за цел да подготви децата, които до момента са живели изолирано, за включване в масови детски заведения, и да предостави временна подкрепа на родителите и семействата. Целодневната грижа ще бъде използвана като краен случай, особено във формата на дневни центрове, поради риска от вторична институционализация и сегрегиране на децата с увреждане. Предвидено е да се развият разнообразни форми, като:

- Разширяване на програмите, които предлагат домашни грижи – «Личен асистент за деца с увреждания», като се включват интегрирани здравно-социални услуги, предоставяни от медицинска сестра, рехабилитатор и психолог.

- Дневни центрове за деца с увреждания като самостоятелна услуга. Дневните центрове ще предоставят възможност за почасова, полудневна или целодневна грижа (в краен случай) за деца с увреждания. Ползването на дневните центрове във формата на целодневна грижа ще бъде ограничено до 1-2 години, тъй като усилията на екипите ще бъдат насочени към интеграция на децата в масови детски заведения;

- Почасова грижа в рамките на ЦСРИ или ЦОП;
- Заместваща грижа с резидентен престой за фиксирано кратко време, при отсъствие на родителите и/или близките в ДЦДУ със заместваща и семейна грижа;
- Осигуряване на помощно технически средства, чрез ДСП по Закона за хората с увреждания.

Дейност 1.3.3.1. Продължаване и утвърждаване на дейността на Дневен център за деца и младежи с умствени увреждания

- „Дневен център за деца и младежи с умствени увреждания“ с местонахождение в гр. Русе е с капацитет 30 места и се предоставя от доставчик социалната услуга Сдружение “Русенска асоциация на лица с интелектуални затруднения” към БАЛИЗ. Дейностите са насочени към подпомагане на родителите при отглеждането на деца с увреждания и осигуряване на възможности за трудовата им заетост, подобряване на качеството на грижа и живот на децата с увреждания, помощ при социалното им включване и интеграция в училищна среда. Включват се и дейности, свързани с психологическа помощ и подкрепа, логопедична помощ, педагогическа дейност, кинезитерапия, музикотерапия, арттерапия, социални дейности. С реализиране на дейностите се осигурява устойчивост и качествена грижа на социалната услуга посредством спазване на критерии и стандарти за предоставяне на услугата, целесъобразно и икономично разходване на финансовия ресурс за издръжка; правилен подбор на персонал и внимание към квалификацията му; ефективно планиране на дейностите; следване на принципите за индивидуална подкрепа съобразно потребностите; зачитане и спазване на правата на потребителите и техните семейства; партньорство с родителите, основано на доверие и уважение, опит в управлението на социалната услуга; системна оценка на рисковете с цел навременно предотвратяване, изградена работеща партньорска мрежа между услугата и обществени, местни, държавни институции.

Дейност 1.3.3.2. Продължаване и утвърждаване на дейността на Дневен център за деца с увреждания

- „Дневен център за деца с увреждания “Милосърдие”“ Русе е с капацитет 30 места и се предоставя от доставчик социалната услуга РКО „Каритас”. Дейностите, които се реализират в дневния център са: Кинезитерапия, Психологическа, Логопедична и Педагогическа работа, Социални дейности, Музикотерапия, Арттерапия. Центърът подпомага родителите при отглеждането на деца с увреждания и осигуряване на възможности за трудовата им заетост, подобрява качеството на грижа и живот на децата с увреждания, осигурява се помощ при социалното им включване и интеграция в училищна среда.

Дейност 1.3.3.4 Продължаване и утвърждаване на дейността на Дневен център за деца с увреждания седмична грижа

- „Дневен център за деца с увреждания - седмична грижа“ е с капацитет 20 места и се предоставя от доставчик социалната услуга Сдружение „Дете и пространство”. В дневният център се предоставят социални услуги за деца с увреждания, застрашени от социално изключване и техните семейства. В нея децата със специални потребности получават индивидуални и групови грижи, които подпомагат оптималното развитие на способностите им и включването им в социалния живот. Предоставяната подкрепа за родителите спомага за намаляване на чувството им за изолация от обществото, помага им да станат по-сигурни и способни да отглеждат дете с увреждане. Услугата позволява на деца с увреждане, отглеждани в семейна среда, както и на деца, отглеждани в услуги от резидентен тип, да получат безплатно специализирана терапевтична помощ – кинезитерапия, ерготерапия, речева терапия, психологическо консултиране и терапия, качествени услуги за цялостно обслужване за децата през деня, свързани с предоставянето на храна, задоволяване на ежедневните здравни и рехабилитационни потребности, организация на свободното време и лични контакти. Предоставяне на специализирана подкрепа на семействата на деца с увреждания: семейно консултиране, седмична заместваща грижа, включване на родителите в родителски групи за взаимопомощ и подкрепа, насърчаване на родителите за включване в родителски мрежи.

Дейност 1.3.3.5 Продължаване и утвърждаване на дейността на Дневен център за деца с увреждания седмична грижа

- „Дневен център за деца с увреждания – седмична грижа“, Програма „Ранна интервенция” е с капацитет 10 места и се предоставя от доставчик социалната услуга Сдружение „Дете и пространство”. Целевите групи, които са обхванати са: Новородени деца с ниско тегло и техните родители; Новородени деца с увреждания и техните родители; Деца с увреждания от 0 до 7 години и техните родители. Ранна интервенция за деца с висока степен на недоносеност. Реализират се дейности свързани с:

- Дневна, полудневна и почасова грижа за новородени и деца от 0 до 3 г. с увреждания, хронични заболявания или с ниско тегло;
- Седмична грижа - Краткосрочно приемане на майката и новороденото с увреждане или с ниско тегло в ДЦДУ – СГ;
- Ерготерапия при недоносени и новородени деца с увреждания - ранна интервенция в домашна среда;
- Ранна интервенция за деца със зрителни нарушения;
- Консултиране на родители на новородени, недоносени и деца с физически и психически увреждания от 0 до 7 години”.

Дейност 1.3.3.6. Осигуряване на помощни средства чрез ДСП по закона за хората с увреждания.

Социалните услуги, разкрити в общността ще предоставят информация, консултиране, съвети за права, процедури и посредничество за получаване на техническите помощни средства от социалните услуги в общността за деца и възрастни.

Специфична цел 1.4. Предоставяне на социалните услуги за подкрепа на включването и реализацията на лицата с увреждания.

Мярка 1.4.1. Развиване капацитета на функциониращите ЦСРИ с мобилни екипи и дневни центрове за обхващане на хората с увреждания

Функциониращите ЦСРИ и Дневните центрове осигуряват за хората с увреждания необходимата медицинска и социална рехабилитация, здравни грижи, информация и консултации. Семействата и близките, които полагат грижи за хора с увреждания получават в ЦСРИ и Дневните центрове специализирана подкрепа, информират се и получават здравна, психологическа, социална и юридическа консултация.

Дейност 1.4.1.1. Продължаване на функционирането на ЦСРИ в гр. Русе.

ЦСРИ осигуряват за хората с увреждания необходимата медицинска и социална рехабилитация, здравни грижи, информация и консултации. Семействата и близките, които полагат грижи за хора с увреждания, ще получават в ЦСРИ специализирана подкрепа, информиране и консултиране (здравно, психологическо, социално, юридическо).

- Център за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични проблеми с капацитет 30 места, работещ като държавно делегирана дейност с доставчик „Център за консултиране и кратка терапия „Решения” - Русе. Основни предимства при предоставяне на социалната услуга са свързани с: намален брой хоспитализации на психиатричните пациенти в лечебни заведения за болнична помощ; намален риск за обществото от психотично мотивирани поведения; подобрен контрол над поддържащата терапия; поддържане на добър външен вид, ангажиране в полезни дейности, изградени социално-приложими навици, подобро общо здравословно състояние, подобряване уменията за общуване, контрол на симптомите на психичното страдание и спазване на лекарствената терапия, разширяване на социалните и културни интереси; поддържане и развитие на подходяща за потребителите среда и комуникации.

- Център за социална рехабилитация и интеграция на незрящи с капацитет 25 места за подкрепа на индивидуалното развитие, поддържане и придобиване на нови способности и самостоятелност на лица със зрителни увреждания. Социалната услуга се предоставя като държавно делегирана дейност от Сдружение „Съюз на слепите в България“.

- Център за социална рехабилитация и интеграция за бездомни с капацитет 15 места за оказване на подкрепа за индивидуално развитие, поддържане и придобиване на нови способности, целенасочени дейности за интеграция и превенция на социално изключване, чрез извършване на следните дейности: Ерготерапия, Психологическа работа, Социална работа, Музикотерапия, Арттерапия, ЛФК, Битови дейности, Трудова терапия, Земеделие, Еко парк, Начално ограмотяване. Социалната услуга се предоставя като държавно делегирана дейност от РКО „Каритас“.

Дейност 1.4.1.2. Продължаване дейността на дневните центрове за възрастни:

- Дневен център за стари хора в гр. Русе с капацитет 50 лица. Дейностите в центъра са свързани с организиране на екскурзии, посещения на театри, концерти, посещения и срещи с други дневни центрове, подпомагане при необходимост за посещения в различни институции, лечебни заведения за болнична помощ, лекари специалисти и други.

Социалната услуга се предоставя като държавно делегирана дейност от Фондация „Трета възраст“.

- Дневен център за възрастни хора с психични разстройства вследствие зависимости в гр. Русе е с капацитет 15 места, работещ като държавно делегирана дейност с доставчик Център за консултиране на кратка терапия „Решения“ – Русе и ЦОП в Общината. Услугите са насочени към лица с психични проблеми и предлага дейности, насочени към:

- работа с възрастни (над 18 г.),
- млади хора в риск (на възраст 18-35 г) след престой в специализирани институции
- лица на възраст 35-65 години, преодолели сериозен здравословен проблем, психическа или физическа травма,
- лица, преодолели зависимости, след период на лечение, жертви на домашно насилие или трафик, дълготрайно безработни лица, хора с вируса на ХИВ и СПИН.

С предоставяне на социалната услуга се цели намаляване броят хоспитализации на психиатричните пациенти; да се намали рискът за обществото от психотично мотивирани поведения; подобряване контрола над поддържащата терапия. Потребителите поддържат добър външен вид, ангажиране в полезни дейности, изградени социално-приложими навици, подобро общо здравословно състояние, подобряване уменията за общуване, контрол на симптомите на психичното страдание и спазване на лекарствената терапия, разширяване на социалните и културни интереси. Поддържа се и се развива подходяща за потребителите среда и комуникации.

Дейност 1.4.1.3. Разкриване на нови дневни центрове:

На база изготвения анализ на социалните услуги в Община Русе е изведена необходимостта от разкриване на:

- Дневен център за възрастни хора с увреждания – седмична грижа в гр. Русе с капацитет 30 места;
- Дневен център за стари хора в гр. Русе с израждане на сграда за предоставяне на социалната услуга в кв. Родина;
- Дневен център за стари хора в с. Тетово.

Мярка 1.4.2. Разширяване на социалните услуги в домашна среда за подкрепа в ежедневието на хората с увреждания и техните семейства.

Спектърът на тези услуги обхваща както ежедневни дейности вкъщи (като помощ при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване), така и предоставяне на дневни и почасови услуги извън дома (дневни центрове и алтернативни форми на заместваща грижа). Тези услуги ще бъдат организирани около съществуващите домашни социални патронажи.

Дейност 1.4.2.1. Разширяване на обхвата на услугите, които предлагат домашни грижи за деца и лица с увреждания и самотни стари хора – личен асистент, финансирани по ОП РЧР или по национални програми. Дейностите ще се осъществяват от Община Русе и от доставчици на социални услуги.

Дейност 1.4.2.2. Запазване на броя на потребителите на Домашен социален патронаж и обхвата му с възможност за включване на повече хора с увреждания.

- Запазване обхвата на услугите - като територия и брой потребители;
- Включване на допълнителни услуги в подкрепа на самостоятелния живот на лицата с увреждания (подпомагане при хранене, обслужване, помощ за излизане и придвижване. Съдействие за осигуряване на адаптирана среда и технически помощни средства);
- Подобряване на материалните условия за работа на Домашен социален патронаж - подобряване на обзавеждането и оборудването.

След успешно приключване на реализирането на проект „Социално предприятие – Обществена трапезария“ финансиран от Европейският социален фонд 2007-2013 г. по Оперативна програма „Развитие на човешките ресурси“ и схема за безвъзмездна финансова помощ „Нови възможности“ е осигурена заетост на 12 лица от рискови групи (самотни

родители, многодетни майки, лица от етнически малцинствени групи, дълготрайно безработни на социално подпомагане). Средствата са използвани за осигуряване на храна на уязвими групи от населението на Общината – основно възрастни, самотноживеещи хора и лица с увреждания. Съгласно изискванията на програмата е осигурена устойчивост на обществената трапезария в Община Русе, като е защитен нов проект пред фонд „Социална закрила“ на Министерство на труда и социалната политика (МТСП). По проекта в периода 01.08.2013 г. – 31.12.2013 г. 99 потребители са получавали храна (общо на стойност 5 197,50 лв.). В резултат на доброто управление на проекта с Фонд „Социална закрила“ са сключени нови договори с Община Русе, с което се осигурява дофинансиране на дейността на Обществената трапезария през 2014, 2015 и 2016 г.

Отчитайки ефекта, че изграденото Социално предприятие „Обществена трапезария“ в град Русе по схема за предоставяне на безвъзмездна финансова помощ „Нови възможности“ е изключително добре вграждащо се в цялостната политика на Община Русе то ще продължи да предоставя топъл обяд на лица от уязвими групи и в периода на стратегията.

Съзнавайки, че основен и съществен момент от социалната интеграция на хората с увреждания е осигуряването на трудова заетост, Община Русе ще насочи усилията си за разкриване на Социално предприятие за хора с увреждания, като с това ще бъде допълнена общинска политика за социално включване на хора с увреждания.

Дейност 1.4.2.3. Осигуряване на информация, съдействие и посредничество за улесняване на достъпа до технически помощни средства и достъпна среда в дома по програмите на АХУ и Закона за хората с увреждания.

Дейността се реализира от ДСП – Русе.

Мярка 1.4.3. Развиване на целеви общински политики/мерки за социално включване на хората с увреждания

Дейностите се изпълняват съвместно от общинска администрация, организации на хора с увреждания, обществени организации.

Дейност 1.4.3.1. Подобряване на инфраструктурата и осигуряване на достъпна среда в общественото пространство, културни и здравни центрове, училища и детски градини. Определят се конкретните задачи в рамките на годишните планове за развитие на социалните услуги.

Дейност 1.4.3.2. Прилагане на общински и национални мерки за осигуряване на по-широки възможности за самостоятелен живот чрез осигуряване на достъп до социални услуги.

Определят се конкретните задачи в рамките на годишните планове за развитие на социалните услуги, чрез общински и национални програми и проекти.

Специфична цел 1.5. Създаване на социални услуги за подкрепа на социалното включване и реализация на младежи, маргинализирани лица, групи, безработни и хора със зависимости.

Мярка 1.5.1. Развиване на услуги за превенция и подкрепа за преодоляване на последиците от рисково и зависимо поведение на младежи и възрастни

Тези услуги имат за цел да свържат младежите и лицата от уязвимите групи с подходящи социални, образователни, здравни, информационно-консултантски и други услуги в зависимост от техните нужди и проблеми. Тези услуги се явяват като разпределителен пункт към други услуги и нуждата от тях се поражда от проблемите на младежите и лицата от уязвимите групи: социална изолация, ниска социална компетентност, незнанието/ неумението да се обърнат към подходяща институция или специалист, които да им помогнат в решението на проблемна ситуация.

Дейност 1.5.1.1. Предоставяне на услуги за превенция в ЦСРИ, в Дневен център за лица с психични разстройства вследствие зависимости гр. Русе и ЦОП.

Услугите ще бъдат насочени към: млади хора в риск на възраст 18-35 години и лица на възраст 35-65 години, както следва: млади хора, след престой в специализирани институции,

младежи и лица над 35 години, преодолели сериозен здравословен проблем, психическа или физическа травма, преодолели зависимости след периода на лечение, жертви на домашно насилие или трафик, дълготрайно безработни лица, хора с вируса на ХИВ и СПИН. Те ще включват: развиване на умения за самостоятелен живот и превенция на рисково поведение; психологическо консултиране; семейно консултиране; медиация; рехабилитация; младежки информационно консултантски и обучителни услуги; обучителни услуги, свързани с повишаване на квалификацията; преквалификация, кариерно консултиране и посредничество за намиране на работа.

Дейност 1.5.1.2. Продължаване на дейността на двата Приюта за деца и лица в Русе, насочена към задоволяване на ежедневните потребности на клиентите за срок не повече от 3 месеца.

- Услугата „Приют за лица” се предоставя като държавно делегирана дейност от РКО „Каритас“ с капацитет 60 места и е насочена към:

- задоволяване на ежедневните потребности на потребителите от: храна, подслон, поддържане на хигиена, дейности за свободното време;
- социални дейности – съдействие при: снабдяване с документи, кандидатстване в други услуги, регистрация в БТ, документи за ТЕЛК, мотивиране и съдействие за заплащане на здравни вноски, документи за НОИ;
- здравни дейности - манипулации от мед. фелдшер, придружаване до лечебно заведение за болнична и/или за доболнична помощ, снабдяване с лекарства, медицински изследвания и мед. документи за срок не повече от 3 месеца в рамките на календарната година.

- Услугата „Приют за деца”, с капацитет 15 места се предоставя като държавно делегирана дейност от Сдружение „Български червен кръст”. Дейностите в нея са свързани с:

- Денонощен прием на безнадзорни деца и деца в риск.
- Създаване на мотивация за посещаване на учебни занятия и завършване на образователна степен.
- Превенция на девиантното поведение.
- Формиране на житейски умения за успешна социализация.
- Изграждане на хигиенни навици, формиране на култура на хранене и поведение.
- Подпомагане на учебния процес – организиране самоподготовката на учащите деца.
- Начално оgramотвяване на деца, непосещаващи училище.
- Професионално ориентиране и консултиране на деца, кандидатстващи в професионални гимназии
- Оказване на съдействие за издаване на документи – здравно-осигурителни книжки, документи за ресурсно подпомагане и др.
- Осигуряване на здравни грижи – придружаване на децата при необходимост от посещение при личен лекар, дентален лекар, лекар специалист.
- Оказване на психо-социална помощ и подкрепа.
- Работа с биологичното и разширеното семейство
- Придобиване на практически трудови умения и сръчности.
- Групова работа по интереси – арттерапия, тренинги, изобразително изкуство, музика.

Мярка 1.5.2. Развиване на услуги за подкрепа и социална интеграция на хора с психични разстройства и деменция

Дейност 1.5.2.1. Продължаване на дейността на защитените жилища и наблюдавано жилище в гр. Русе

• Защитено жилище за възрастни с тежки психични разстройства в следствие зависимости - с капацитет 10 места

• Защитено жилище за възрастни с психични разстройства - с капацитет 10 места

• Наблюдавано жилище за лица с психични увреждания в Русе с капацитет 8 места.

В тях се осигурява алтернативна резидентна грижа за общо 28 лица с психични проблеми и зависимости с цел предотвратяване на институционализацията им.

Дейност 1.5.2.2. Продължаване на дейността на трите центъра за настаняване от семеен тип в Русе за осигуряване на алтернативна резидентна грижа за 42 лица с психични проблеми и зависимости и предотвратяване на институционализацията им с доставчик **Център за психично здраве” – Русе ЕООД**, както следва:

- Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства и деменция – капацитет 15 лица;
- Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства и деменция – капацитет 12 лица;
- Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства – капацитет 15 лица.

Мярка 1.5.3. Развиване на услуги за подкрепа и социална интеграция на хора с умствена изостаналост.

Тази мярка предвижда развитието на услуги в общността от резидентен тип за хора с умствена изостаналост, за които не е възможно да бъде осигурена семейна среда и продължаване на функционирането на действащите социални услуги.

Дейност 1.5.3.1. Продължаване на дейността на 3 защитени жилища в Русе за лица с умствена изостаналост с капацитет общо 22 места. При предоставяне на социалната услуга се цели да се разшири спектъра от услугите, насочени към социална интеграция и самостоятелен живот. С това се постига социално включване и придобиване или възстановяване на изгубените социални умения и навици, както и осигуряване на пълноценен и относително самостоятелен начин на живот в подходяща среда, близка до семейната, с възможност за подкрепа и изява. Социалната услуга позволява на потребителите да живеят в спокойна среда, която им осигурява необходимите за нормален живот битови условия, професионална подкрепа, емоционална и психическа стабилност, социални контакти и живот в общността. Чрез изграждане на социална среда, близка до семейната и създаване на условия за подпомагане, взаимопомощ, защита, обучение на потребителите, се оползотворява личностовия потенциал. Те придобиват трайни социални умения и навици. Осигуряват им се предпоставки за водене на пълноценен и относително самостоятелен начин на живот в подходяща среда.

Дейност 1.5.3.2. Продължаване на дейността на:

- Три ЦНСТ-та за деца и младежи с умствена изостаналост – с капацитет по 14 места за деца и младежи във всяка от социалните услуги. В центровете са създадени възможности за водене на пълноценен, самостоятелен и достоен живот за потребителите на социалните услуги. Не се допуска дискриминация по пол, етническа принадлежност, здравословно състояние, възраст. Развитието на всяко дете или младеж е съобразно особеностите и желанията му. Активно е участието на потребителите в обществения живот. Дадена е възможност за продължаване на образованието, професионално ориентиране и професионална подготовка. Всички деца и младежи имат осигурен равен достъп до здравеопазване, медицинска и социална рехабилитация. Отдыхът, културните и спортните занимания се съчетават с духовно и личностно усъвършенстване. Всяко дете или младеж с увреждане получава специална подкрепа и грижи, способстващи за максималното развитие на неговия потенциал.

- ЦНСТДМУ „Розовата къща” към КСУДС – Русе с капацитет 12 потребители. Отглеждането на децата и младежите в ЦНСТДМУ „Розовата къща” е с индивидуална грижа и внимание, което им дава възможност да изградят привилегирани връзки. За задоволяване особеностите в отглеждането на децата или младежите се прилага гъвкаво управление на персонала. Обхватът от дейности за насърчаване на социалното приобщаване на децата и младежите включва освен посещение на училище, детска градина и подкрепящи социални услуги (Дневен център, ЦСРИ и др.), пазаруване, разходки в парка, посещение на градските детски площадки, магазини, центрове за забавления, цирк, участие в клубовете по

интереси, празниците и тържествата в Комплекса. Всяка година се осигурява лятна ваканция в бази с достъпна среда.

- **Дейност 1.5.3.3. Създаване на още 1 ЦНСТ за лица с психични разстройства и деменция**

На база изготвения анализ на социалните услуги в Община Русе е изведена необходимостта от разкриване на ЦНСТ за лица с психични разстройства и деменция.

Специфична цел 1.6. Предоставяне на социални услуги за осигуряване на условия за спокоен и достоен живот на старите хора.

Мярка 1.6.1. Предоставяне на комплекси от услуги за подкрепа на старите хора във всички населени места в Общината.

Прилагат се принципите на партньорство и развитие на мрежата от партньорства при предоставяне на услуги на общинско ниво и/или развиване на комплексни услуги за възрастни и самотни стари хора, както във функциониращия социален патронаж. Предоставяните комплекси от услуги представляват административно обединение на съществуващите услуги за стари хора – домашен социален патронаж и почасови социални услуги, чрез домашни помощници, социални асистенти и лични асистенти. Така дейностите на комплексите ще включват:

- Оценка на нуждите и изготвяне на индивидуални планове за подкрепа;
- Предоставяне на храна и хранене, помощ в домакинството, обслужване;
- Подкрепа за поддържане на жилището – почистване, помощ за дребни битови услуги и ремонти, смяна на обзавеждане и осигуряване на повече пространство;
- Съдействие за пазаруване, плащане на сметки, осигуряване на технически помощни средства;
- Съдействие за достъп до здравни и социални услуги – придружаване, помощ при транспортиране;
- Достъп до общуване и социални контакти.

Дейност 1.6.1.5. Продължаване на общинската подкрепа за дейностите на Клубовете на пенсионера, предоставящи възможности за общуване, социален живот, услуги за стари хора с относително съхранено здраве и възможности за самостоятелно придвижване.

Дейност 1.6.1.6. Разширяване на услугите в домашна среда - домашен помощник, социален асистент, личен асистент, осигуряващи домашни грижи, помощ в домакинството, обслужване, помощ за излизане и придвижване и др. дейности в подкрепа на стари хора, които им позволяват по-дълго да живеят в своя дом и в семейна среда.

Развитието и разширяването на тези услуги в периода 2016 г. - 2020 г. ще зависи от предоставените възможности за финансиране по оперативни и национални програми.

Дейности по Приоритетно направление 2: Деинституционализация и подобряване качеството на резидентната грижа

Обща цел 2. Намаляване на броя на хората, настанени в специализирани институции, чрез:

Специфична цел 2.1. Разработване на планове за закриване/трансформация на всички специализирани институции на територията на Общината.

Мярка 2.1.1. Разработване на планове за трансформация или преместване с цел подобряване на материалната база и качеството на социалните услуги в специализирани институции за възрастни хора на територията на цялата област, съобразено с приоритетите на Националната стратегия за дългосрочна грижа и анализа на състоянието на специализираните институции за възрастни хора по Проект „Развитие на системата за планиране и предоставяне на социални услуги на регионално равнище”.

Дейност 2.1.1.1. Създаване на общински работни групи за разработване на планове за трансформация и подобряване качеството на грижа в СИ за възрастни и стари хора.

Работата на създадената работната група в Общината ще бъде подпомагана от експертна група на областно ниво (с участието на РДСП, РЗИ, НПО и външни специалисти) за консултиране и подкрепа на процеса чрез провеждане на срещи, посещения на място, дискусии, съвместна разработка на предложения.

Дейност 2.1.1.2. Изработване на планове за трансформация и подобряване качеството на грижа в СИ за възрастни и стари хора в Община Русе.

В тези планове ще се описва изпълнението на следните основни етапи:

- Индивидуална оценка и планиране за всяко лице, настанено в СИ.
- Оценка на човешките ресурси, планове за допълнителна професионална квалификация на персонала и препоръки за пренасочване към новите социални услуги и/или дейности, които ще се развият в община Русе;
- Планиране на преустройство на материалната база и ресурсите на институцията;
- Изпълнение на индивидуалните планове на всички лица.

Специфична цел 2.3. Създаване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до семейната, за децата, които не могат да бъдат отглеждани в биологичното си семейство. Подобряване качеството на съществуващите услуги от резидентен тип.

Мярка 2.3.1. Осигуряване на среда близка до семейната за деца, лишени от родителска грижа – Центрове за настаняване от семеен тип (ЦНСТ).

ЦНСТ представлява резидентна форма на грижи за деца, за които са изчерпани възможностите за осигуряване на семейна среда и се предполага, че настаняването им ще бъде дългосрочно. Центровете предоставят подслон и ежедневни грижи за настанените деца, като осигуряването на здравните и образователни услуги се предоставят извън мястото за живеене, за да бъде осигурена социална интеграция.

Дейност 2.3.1.1. Продължаване на дейността на съществуващите ЦНСТ, в които са изведени деца с увреждания от закрити СИ (предоставяне на подслон и ежедневни грижи; създаване на условия за социална интеграция – прием в масови детски ясли, градини, училища; поддържане на връзката с родители, близки и роднини). Разкритите ЦНСТ предоставят грижи за деца и младежи с увреждания, за които е необходимо поддържане на качеството на грижа и подкрепа от общностите в Русе за социализацията им. Социалните услуги се предоставят след проведен конкурс в:

- ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с капацитет 12 места – доставчик СНЦ „Еквилибриум“;
- ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с капацитет 14 места – доставчик Сдружение „Дете и пространство“;
- ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с капацитет 14 места – доставчик Сдружение „Еквилибриум“;
- ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с капацитет 14 места – доставчик Сдружение „Еквилибриум“;
- ЦНСТ за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи в Русе, капацитет 8 места.

Специфична цел 2.4. Разкриване на нови социални услуги от резидентен тип със среда близка до домашната за стари хора

Мярка 2.4.1. Изграждане на резидентни услуги за стари хора

Център за настаняване от семеен тип за стари хора и хора с физически увреждания „Резиденция Липник“, която се предоставя като услуга финансирана със средстава на доставчика на социалната услуга. При предоставяне на социалната услуга е създадена среда за

живот, близка до семейната, в която лицата получават необходимата им индивидуална подкрепа за водене на относително самостоятелен и независим живот.

Специфична цел 2.5. Подобряване качеството на грижа в институциите за хора с увреждания и стари хора и трансформиране за предлагане на социални услуги в общността.

В трите дома за възрастни хора на територията на Община Русе се извършва модернизация на материалната база. Същевременно броят на чакащите за настаняване в тях, особено за Дома за възрастни хора с деменция се увеличава в последно време. Предоставяните услуги в домашна среда – личен и социален асистент и домашен помощник, не могат да задоволят нуждата от грижа в дома за възрастни и деца с увреждания и за самотно живеещи стари хора поради ограничения финансов ресурс за дейностите. Недостигът ще се компенсира с разкриването на нов център за настаняване от семеен тип за хора с психични разстройства или деменция, дневен център за възрастни хора с увреждания – седмична грижа, дневен център за стари хора в с. Тетово, защитено жилище за възрастни хора с физически увреждания.

Мярка 2.5.1. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДСХ „Възраждане” гр. Русе.

В рамките на тази мярка е включено изпълнението на дейностите, конкретизирани в плана за ДСХ „Възраждане”. Подобряването на качеството на грижа ще бъде извършено чрез обособяване на среда близка до домашната и подобряване на медицинското обслужване.

Дейност 2.5.1.1. Актуализиране на индивидуалните оценки и планове за всяко лице.

Дейност 2.5.1.2. Ремонт и обзавеждане (2016-2020 година).

Дейност 2.5.1.3. Подобряване на специализираното медицинско обслужване на настанените хора в тежко здравословно състояние.

Дейност 2.5.1.4. Повишаване квалификацията на персонала и привличане на специалисти и нвови кадри.

Мярка 2.5.2. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДВД „Приста” гр. Русе.

В Дом за възрастни с деменция е извършена цялостна рехабилитация на асфалтовата настилка – обща площ 1500 кв.м. Подменена е дограмата и са санирани помещенията, използвани от потребителите. Закупен е агрегат за парното отделение и е монтирано ел. табло за захранването му. Изградена е аспирационна система за печките в кухнята. Изграден е нов корпус в дома за осигуряване на по-добри условия на потребителите.

В рамките на тази мярка е включено изпълнението на дейностите, конкретизирани в плана за ДВД „Приста”. Подобряването на качеството на грижа ще бъде извършено чрез обособяване на среда близка до домашната и подобряване на медицинското обслужване в периода 2016-2020 година.

Дейност 2.5.2.1. Актуализиране на индивидуалните оценки и планове за всяко лице.

Дейност 2.5.2.2. Ремонт и обзавеждане, намаляване броя на потребителите в стая (2016-2020 година).

Дейност 2.5.2.3. Повишаване квалификацията на персонала и привличане на специалисти и нвови кадри.

Мярка 2.5.3. Повишаване на качеството на предоставяните услуги в ДВФУ „Милосърдие” гр. Русе

В рамките на тази мярка е включено изпълнението на дейностите, конкретизирани в плана за ДВФУ „Милосърдие”. Подобряването на качеството на грижа ще бъде извършено

чрез обособяване на среда близка до домашната и подобряване на медицинското обслужване в периода 2016-2020 година. Ще се търсят подходящи сгради и начини за преместването на двете сгради в една с цел подобряване на условията за живот.

Дейност 2.5.3.1. Актуализиране на индивидуалните оценки и планове за всяко лице.

Дейност 2.5.3.2. Ремонт и обзавеждане, намаляване броя на потребителите в стая (2016-2020 година).

Дейност 2.5.3.3. Повишаване квалификацията на персонала и привличане на специалисти и нови кадри.

Функционални приоритетни направления

Приоритетно направление 3: Развитие на капацитет за управление и предоставяне на качествени и ефективни социални услуги

Обща цел 3: Създаване на ефективна система за подкрепа на развитието на човешките ресурси и повишаване качеството на социалните услуги на територията на Община Русе, с активното участие на всички заинтересовани страни, чрез:

Развиването на нови социални услуги и подобряването на качеството на мрежата от социални услуги, въвеждането на принципи на работа и взаимодействие, насочени към ефективност и ефикасност, добро управление изискват въвеждането на общинска политика за развитие на човешките ресурси в услугите и общинска администрация чрез обучения, супервизия и различни форми на подкрепа. Предвижда се развитие на механизми и стимули на общинско ниво за подкрепа на доставчиците на социални услуги за непрекъснато повишаване на качеството на социалните услуги.

Специфична цел 3.1. Изграждане на капацитет за управление и планиране на социални услуги в структурите на общинско ниво.

Дейност: Осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики, с цел развитие на капацитета както на екипите в Общинска администрация, ангажирани с управлението на социалните услуги, така и на доставчиците на социални услуги.

Специфична цел 3.2. Изграждане на капацитет за управление на социални услуги в Общината и доставчиците на социални услуги.

Дейност: Повишаване на компетентността на специалистите за финансово планиране, осигуряване и ефективно управление на финансовите средства и други ресурси, необходими за осъществяване на социалните услуги на територията на Общината.

Специфична цел 3.3. Изграждане на капацитет за предоставяне на социални услуги.

Дейност: Повишаване на компетентността за планиране и осъществяване на политики и програми за развитие на човешките ресурси, ангажирани с предоставянето на социални услуги, обхващащи: развитие на системата на подбор, обучение, преобучение, управление и задържане на персонала; въвеждане на гъвкави системи за възнаграждения, обвързани с обема и качеството на предоставяните услуги и индивидуалното представяне и др.

Специфична цел 3.4. Развиване на публично-частни партньорства в областта на социалните услуги.

Дейност: Повишаване на познанията на специалистите в Общинска администрация по прилагането на съществуващата нормативната уредба и добрите практики за администриране и управление на социални услуги в Р България (държавно делегирана дейност; с финансиране от общинските бюджети или с друго външно финансиране, осигурено от дарители или със средства от проекти).

Специфична цел 3.5. Развиване на капацитет за наблюдение, оценка и повишаване качеството на социалните услуги.

Дейност: Повишаване на капацитета за наблюдение и оценка, както и за оказване на методическа подкрепа за повишаване на качеството на предоставяните социални услуги на територията на Община Русе.

Приоритетно направление 4: Развитие на междусекторни и междуинституционални партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на междуинституционално партньорство и междусекторно сътрудничество.

Въвеждането на ефективна система от социални услуги изисква активно развиване на партньорства по отношение на конкретни социални услуги и мерки за социална подкрепа. Характерът на проблемите на хората в риск изисква комплексна намеса, която може да се постигне само чрез връзки на взаимодействие между различните публични и социални сектори – социални услуги и подпомагане, образование, здравеопазване, инфраструктура и др.

Специфична цел 4.1. Стимулиране и развиване на междуинституционално партньорство в социалните услуги.

- Дейност на Координационния механизъм за взаимодействие между органите за закрила на местно ниво и останалите ангажирани институции при работа с непридружени деца - бежанци;

- Координация, мониторинг и контрол по прилагането на Координационния механизъм за рефериране и обгрижване на непридружени лица и деца – жертва на трафик, завръщащи се от чужбина;

- Утвърждаване ролята на здравните медиатори като координираща фигура между здравните институции и малцинствените общности.

Специфична цел 4.2. Развиване на ефективни механизми за междусекторно сътрудничество и услуги.

Преки резултати и индикатори за изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Русе

Обобщена таблица за планираните услуги в Община Русе

Оперативен план с времеви график за изпълнение на общинската стратегия за развитие на социалните услуги 2016-2020 г.										
№	Услуга/ дейност/ мярка	Местоположение	Капацитет	2016	2017	2018	2019	2020	Източник на финансиране	Изпълняваща организация
1	Комплекс от интегрирани социални услуги за деца от 0 до 3 г., състоящ се от: Звено "Майка и бебе"	гр. Русе, ж.к. "Дружба"3, ул. "Н.И. Вапцаров" № 20, етаж 4	8						Община Русе, НПО, ддд	Община Русе, НПО - след конкурс
2	Комплекс от интегрирани социални услуги за деца от 0 до 3 г., състоящ се от: Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания с потребност от постоянни медицински грижи	гр. Русе, ж.к. "Дружба"3, ул. "Н.И. Вапцаров" № 20	8						ддд	Община Русе, НПО - след конкурс
3	Дневен център за възрастни хора с увреждания - седмична грижа		30						проектно финансиране, ддд	Община Русе, НПО - след конкурс
4	Дневен център за стари хора	с. Тетово, общ. Русе	20						ддд, след разкриване на услугата	
5	Дневен център за стари хора	гр. Русе, ж.к. "Родина"	40						проектно финансиране, ддд	Община Русе, НПО след конкурс
6	Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства или деменция	Ул. „Доростол”	15						проектно финансиране, ддд	Община Русе, НПО след конкурс
7	Защитено жилище за възрастни хора с физически увреждания		10						ддд	Община Русе, НПО след конкурс

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)**

8	Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от различни рискови групи - със СОП, епилепсия, умствена изостаналост и подкрепа за техните родители	гр. Русе, ул. "Йосиф Цанков" №45	40					ддд	Община Русе, НПО след конкурс
9	Център за временно настаняване на бездомни лица							общински бюджет	

Легенда: За краткост използваме "ДДД" като съкращение на "Държавно делегирана дейност";

Периодът на изграждане и подготовка за стартиране /или трансформиране на услугите във времевия график е отбелязан с

Периодът на предоставяне на социални услуги за потребителите е отбелязан с във времевия график;

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)**

Оперативен план с времеви график за изпълнение на Общинската Стратегия

Оперативен план по общини с времеви график за изпълнение на Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Община Русе 2016-2020 г.										
№	Услуга/ дейност/ мярка	Местоположение	2016	2017	2018	2019	2020	Източник на финансиране	Изпълняваща организация	Изпълнение
ОБЩИНА РУСЕ										
1	Дом за стари хора "Възраждане"	ул. "Ален Възраждане" № 89						държавен бюджет	Община Русе	
2	Дом за възрастни хора с физически увреждания "Милосърдие"	ул. "Белмекен" № 16 и в кв. Средна кула						държавен бюджет	Община Русе	
3	Дом за възрастни с деменция "Приста"	бул. "Трети март" № 55						държавен бюджет	Община Русе	Изграден нов корпус за потребителите
4	Домашен социален патронаж	ул. "Ален Възраждане" № 89						общински бюджет	Община Русе	
5	Социално предприятие "Обществена трапезария"	бул. "Липник" № 117						общински бюджет, Фонд "Социална закрила" на МТСП, от 2015 г. - по ОП "Храни"	Община Русе	
6	Дневен център за деца с увреждания	ж.к. "Здравец", ул. "Байкал" № 10а						ДДД	Русенска католическа организация "Каритас" с договор до 16.05.2020 г.	
7	Дневен център за деца и младежи с умствени увреждания	ж.к. "Родина", ул. "Сърнена гора" № 26						ДДД	Сдружение "РАЛИЗ-БАЛИЗ", с договор до 28.10.2019 г.	
8	Дневен център за деца с увреждания - седмична грижа	ж.к. "Дружба-3", ул. "Н. Й. Вапцаров" № 20, ет. 4						ДДД	Сдружение "Дете и пространство", с договор до 02.08.2020 г.	
9	Дневен център за деца с увреждания - седмична грижа	кв. "Тракция" ул. "Искър" № 41						ДДД	Сдружение "Дете и пространство", с договор до 04.12.2016 г.	

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)**

10	Дневен център за младежи с увреждания	кв. "Тракция" ул. "Искър" № 41						ДДД	Сдружение "Дете и пространство", с договор до 21.10.2017 г.
11	Дневен център за стари хора	ул. "Йосиф Цанков" № 47						ДДД	Фондация "Трета възраст", с договор до 23.05.2020 г.
12	Дневен център за възрастни с психични разстройства вследствие на зависимости	бул. "Тутракан" № 20						ДДД	Сдружение "Център за консултиране и кратка терапия "Решения", с договор до 01.07.2017 г.
13	Защитено жилище за възрастни с психични разстройства	бул. "Тутракан" № 20						ДДД	Център за психично здраве - Русе, с договор до 27.05.2016 г.
14	Защитено жилище за възрастни с психични разстройства вследствие на зависимости	бул. "Тутракан" № 20						ДДД	Сдружение "Център за консултиране и кратка терапия "Решения", с договор до 01.07.2017 г.
15	Защитено жилище за хора с умствена изостаналост	ул. "Яребична" № 4						ДДД	Фондация "Приятелска подкрепа", с договор до 15.09.2017 г.
16	Защитено жилище за хора с умствена изостаналост	ж.к. "Дружба-3", ул. "Йоаким Груев" № 3, бл. 52, ет. 1, ап. 1						ДДД	Фондация "Приятелска подкрепа", с договор до 29.12.2017 г.
17	Защитено жилище за хора с умствена изостаналост	ж.к. "Дружба-3", ул. "Йоаким Груев" № 3, бл. 52, ет. 1, ап. 2						ДДД	Фондация "Приятелска подкрепа", с договор до 29.12.2017 г.
18	Наблюдавано жилище за лица с психични разстройства	ул. "Доростол" 34						ДДД	Център за психично здраве - Русе, с договор до 31.05.2020 г.
19	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания (КСУДС)	ул. "Неофит Рилски" № 66						ДДД	Сдружение с нестопанска цел "Еквилибриум", с договор до 01.01.2017 г.

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)**

20	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания	ж.к. "Дружба-3", ул. "Н. Й. Вапцаров" № 20а						ДДД	Сдружение "Дете и пространство", с договор до 15.07.2016 г.
21	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания "Вяра"	ж.к. "Здравец-изток", ул. "Будапеща" № 2а						ДДД	Сдружение "Дете и пространство", с договор до 31.03.2018 г.
22	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания "Надежда"	ж.к. "Здравец", ул. "Котовск" № 12						ДДД	Сдружение с нестопанска цел "Еквилибриум", с договор до 31.03.2018 г.
23	Център за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания "Любов"	ж.к. "Здравец", ул. "Котовск" № 10						ДДД	Сдружение с нестопанска цел "Еквилибриум", с договор до 31.03.2018 г.
24	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства и деменция	бул. "Тутракан" № 20						ДДД	Център за психично здраве - Русе, с договор до 07.09.2019 г.
25	Център за настаняване от семеен тип за възрастни с психични разстройства и деменция	бул. "Тутракан" № 20						ДДД	Център за психично здраве - Русе, с договор до 14.08.2016 г.
26	Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства	ул. "Доростол" 34						ДДД	Център за психично здраве - Русе, с договор до 31.05.2020 г.
27	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица с психични разстройства	бул. "Тутракан" № 20						ДДД	Сдружение "Център за консултиране и кратка терапия "Решения", с договор до 09.08.2016 г.
28	Център за социална рехабилитация и интеграция за незрящи	ул. "Плиска" № 79, бл. "Мадара"						ДДД	Съюз на слепите в България с договор до 19.09.2020 г.
29	Център за социална рехабилитация и интеграция за лица без подслон и лица в риск	кв. "Тракция" ул. "Тракция" № 25						ДДД	Русенска католическа организация "Каритас", с договор до 21.10.2017 г.
30	Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с проблеми в	ул. "Янтра" № 5						ДДД	Сдружение "Дете и пространство", с договор до 26.10.2020 г.

**Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)**

	психичното развитие и техните семейства								
31	Център за работа с деца на улицата (КСУДС)	бул. "Липник" № 14					ДДД	Сдружение с нестопанска цел "Еквилибриум", с договор до 01.01.2017 г.	
32	Център за работа с деца на улицата	ул. "Битоля" № 1а					ДДД	Областен съвет на Български Червен кръст - Русе, с договор до 29.07.2017 г.	
33	Център за обществена подкрепа (КСДУС)	бул. "Липник" № 14					ДДД	Сдружение с нестопанска цел "Еквилибриум", с договор до 01.01.2017 г.	
34	Център за обществена подкрепа за деца с девиантно поведение	ул. "Богдан войвода" № 3					ДДД	Русенска католическа организация "Каритас", с договор до 07.10.2016 г.	
35	Приют за безнадзорни деца	ул. "Битоля" № 1а					ДДД	Областен съвет на Български Червен кръст - Русе, с догово до 29.07.2017 г.	
36	Приют за лица "Добрия самарянин"	кв. "Тракция", ул. "Тракция" № 25					ДДД	Русенска католическа организация "Каритас", с договор до 26.03.2016 г.	
37	Кризисен център	ул. "Панайот Хитов" № 9					ДДД	Сдружение "Център Динамика", с договор до 30.05.2017 г.	
38	Проект "Независим живот"						ОП РЧР	Община Русе	Сключен договор по схема "Независим живот" по ОП РЧР
39	Комплекс от интегрирани социални услуги за деца от 0 до 3 г., състоящ се от: Звено "Майка и бебе", Център за настаняване от семеен тип и	ж.к. "Дружба"3, ул. "Н.Й. Вапцаров" № 20					ДДД, проектно финансиране,	НПО - след конкурс Община Русе,	Сключени договори след проведени конкурси – 2 бр.; Сключен договор по ОП РЧР 2014-2020 г.

Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)

	Стартиране на иновативни дейности, като част от Проект „Социално включване чрез услуги за ранно детско развитие в Община Русе“ - Семейно консултиране и подкрепа, индивидуална и групова работа с деца и родители; Ранна интервенция на уврежданията, пряка работа с децата с увреждания и техните семейства, вкл. рехабилитация и дейности по консултиране, обучение, мобилна работа с детето в неговия дом									
40	Център за настаняване от семеен тип за лица с психични разстройства или деменция							проектно финансиране, ДДД	Община, НПО след конкурс	Осигуряване на подходящ сграден фонд и проектно финансиране за извършване на ремонтни дейности в съответствие с изискванията за предоставяне на социалната услуга - Наредба № 6 за изграждане на достъпна среда в урбанизираните територии и Наредба № 1 за номенклатурата на видовете строежи

*Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)*

41	Защитено жилище за възрастни хора с физически увреждания						ДДД	НПО след конкурс	Осигуряване на подходящ сграден фонд в съответствие с изискванията за предоставяне на социалната услуга - Наредба № 6 за изграждане на достъпна среда в урбанизираните територии и Наредба № 1 за номенклатурата на видовете строежи
42	Център за социална рехабилитация и интеграция за деца от различни рискови групи - със СОП, епилепсия, умствена изостаналост, и подкрепа за техните родители	ул. "Йосиф Цанков" № 45					ДДД	НПО след конкурс	Подготовка на помещенията и изпращане на предложение до изпълнителния директор на АСП
43	Дневен център за възрастни хора с увреждания - седмична грижа						проектно финансиране, ДДД		Осигуряване на подходящ сграден фонд и проектно финансиране за извършване на ремонтни дейности в съответствие с изискванията за предоставяне на социалната услуга - Наредба № 6 за изграждане на достъпна среда в урбанизираните територии и Наредба № 1 за номенклатурата на видовете строежи

*Общинска стратегия за развитие на социалните услуги – община Русе
(2016 – 2020)*

44	Дневен център за стари хора	с. Тетово						ДДД, след разкриване на услугата	Издаване на заповед от изпълнителния директор на АСП
45	Дневен център за стари хора	ж.к. "Родина"						проектно финансиране, ДДД	Проект "Техническа помощ в подкрепа на Община Русе за програмен период 2014 г. - 2020 г."
46	Център за временно настаняване на бездомни лица през зимата							общински бюджет	Осигуряване на подходящ сграден фонд

4. Отговорности и роли в изпълнението на Общинската стратегия

4.1. Управление на изпълнението на Стратегията, оперативно планиране, отчетност

4.1.1. Община

Община Русе е отговорна за цялостното изпълнение на общинската Стратегия за развитие на социалните услуги на нейната територия. За тази цел разработва, приема и прилага Общинска програма за развитие на социалните услуги и план за действие. Общината е доставчик на социални услуги. Съвместно с териториалната структура на АСП, НПО и гражданите, се разработват интегрирани политики и мерки за социално включване.

Местните власти носят конкретни отговорности също за иницирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване.

4.1.2. Роля и отговорности на Общинския съвет:

- Обсъжда и приема общинската стратегия/програма за развитие на социални услуги на територията на Общината и годишния оперативен план за изпълнението ѝ по предложение на кмета на Общината;
- Одобрява докладите за изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги по предложение на кмета на Общината;
- Съгласува проектни предложения за финансиране на социални услуги, които ще се развиват на територията на Общината и планирани в Областната стратегия.
- Взема решения, свързани с развитие на СУ на територията на Общината (откриване, закриване, разширяване, дофинансиране и пр.).

Решение за развиване на конкретна социална услуга се взема от Общинския съвет, след обсъждане в съответната постоянна комисия и провеждане на консултации по въпросите, свързани с финансирането. Предложението се внася от кмета или чрез Общински съвет.

4.1.3. Роля на Кмета на Общината:

- Организира изработването на общинските програми и планове за развитие на социални услуги на територията на Общината и след съгласуване с Обществения съвет за социално подпомагане ги внася за обсъждане и приемане от Общинския съвет;
- Организира разработването на общинските секторни политики, като след съгласуване от Общинския съвет организира цялостното им изпълнение. Кметът и общинска администрация осъществяват съгласуването на дейностите за развитие на социалните услуги с общите хоризонтални мерки за социално включване;
- Ръководи, организира и контролира дейността по изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги;
- След съгласуване с Обществения съвет за социално подпомагане и услуги представя за одобряване от Общинския съвет годишен и заключителен доклад за изпълнението на програмата и за реализацията на общинския план за развитие на социални услуги;
- Осъществява годишен мониторинг и оценка на изпълнението на програмата за реализация на общинския план за развитие на социални услуги и оценка на нуждите на групите в риск.
- Търси възможности и осигурява финансиране от различни финансови източници за реализиране на конкретните общински дейности, планирани в областната стратегия.

4.1.4. Общественият съвет по социално подпомагане и услуги е консултативен орган към Общината за осъществяване на сътрудничество, координация и консултация

между местната власт, централните държавни органи и доставчиците на социални услуги, с цел реализиране на социалната политика в конкретната Общината. Неговата роля в изпълнението на стратегията е свързана с:

- Обсъждане на общинската стратегия и осъществяване обществен контрол върху развитието на социалните услуги и инициативи, съобразно стратегията;
- Стимулиране на партньорството между местната власт и доставчиците на социални услуги за реализиране на планираните дейности в стратегията на територията на Общината.

Местната власт носи конкретни отговорности за иницирането и изпълнението на хоризонталните политики и мерки за социално включване. В този контекст, Община Русе поема и основната отговорност за изпълнението на мерките за социално включване, предвидени в Областната стратегия, например:

- Ръководи развитието на програми за повишаване на родителския капацитет, задържане на децата в училище, повишаване на качеството на образование и превенция на рисковото поведение на деца съвместно с училищата и центровете за обществена подкрепа;
- Отговаря за осигуряването на условия за обхващане на всички деца на територията на Общината в подготвителни групи и класове, като гарантират спазването на задължителното изискване за записване на ученици в първи клас след завършена предучилищна подготовка в общинските училища;
- Ръководи развитието на програми в училищата за превенция на отпадането от училище и реинтеграция в образованието на отпадналите деца и младежи;
- Развива смесени социално образователни услуги в Центровете за обществена подкрепа за превенция на отпадането и задържането на децата в училище;
- Развива интегрирана политика за подкрепа на хората в пенсионна възраст чрез комбиниране на ресурсите на Домашен социален патронаж, националните и оперативните програми за предоставяне на грижи в домашна среда и за осигуряване на заетост (НПСПОЗ), клубовете на пенсионера и читалища; Разширява функциите на патронажа и развиват мобилни екипи за предоставяне на домашни грижи;
- Осигурява условия за посещаване в масови детски градини и училища на деца с увреждания, включително с осигуряване на транспорт и на достъпна среда.

4.2. Взаимодействие с областните структури

4.2.1. Областна администрация

Областният управител отговаря за изпълнението на “Стратегията за развитие на област Русе за периода 2016 – 2020”, неразделна част от която е Областната стратегия за развитие на социалните услуги в Община Русе. Планирането на общи мерки на областно ниво и на съвместни дейности в няколко общини, прави фигурата на областния управител ключова за осигуряване на съответствие между националните и местните интереси и за координацията между специализираните териториални звена на централното държавно управление по отношение прилагането на секторните политики. При управление на регионалното развитие, областният управител има ясно определени отговорности и правомощия, които упражнява еднолично, чрез областната администрация или като председател на областния съвет за развитие.

Областният съвет за развитие на област Русе е колективен междуведомствен орган, председателстван от областния управител, който също носи определени отговорности за развитието на социалните и междусекторните услуги на територията на областта.

4.2.3. РДСП и ДСП

Териториалните поделения на АСП в областните центрове провеждат държавната социална политика на ниво област чрез Регионалните дирекции за социално подпомагане

и Дирекция "Социално подпомагане" на територията на Община Русе по отношение на закрила на детето; рехабилитацията и социалната интеграция на хората с увреждания и води проучване на потребностите на населението в общината от социални помощи и социални услуги.

Ролята на РДСП – Русе по отношение на Общинската стратегия включва:

- Изготвя становища и прави предложения до АСП за откриване и закриване на социални услуги, в съответствие с планираните дейности в стратегията;
- Събира и актуализира база данни с резултатите от предоставяните социални услуги и следи за изпълнението на индикаторите за оценка на стратегията;
- Сътрудничи с общинска администрация и с неправителствени организации при осъществяването на планираните дейности в стратегията;
- Осигурява методическа подкрепа на персонала на социалните услуги, планира програми за професионално развитие и квалификация и системен контрол върху предоставянето на социалните услуги, планирани в стратегията.
- РДСП отговаря за подготовката на планове за закриване/трансформиране на СИ и тяхното изпълнение. Носи отговорност за реформирането и реструктурирането на специализираните институции в община Русе

Предвид основните си функции, ДСП – Русе чрез отделите си „Социална закрила“, „Хора с увреждания и социални услуги“ и „Закрила на детето“ носи отговорност и изпълнява конкретни задачи при реализирането на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги:

- Изготвя предложения до кмета на Община Русе за предоставяне на социални услуги;
 - Изготвя предложения до РДСП за откриване, реформиране и закриване на социални услуги, съобразно планираните дейности в Областната и Общинската стратегия;
- Съвместно ОЗД и ДСП:
- Управлят случаите на хората и децата в риск; разработват оценки и индивидуални планове за децата и лицата, настанени в специализирани институции;
 - Осъществяват сътрудничество между общинска администрация и неправителствените организации във връзка с Областната и Общинската стратегия и предвидените дейности в нея;
 - Събират и актуализират данните на базовите индикатори и резултатите от изпълнение на социалните услуги;
 - Подпомагат интегрирането на деца, потребители на социални услуги, в детски ясли, детски градини и предучилищно образование;
 - Съвместно с мрежата от ЦОП в Община Русе ОЗД работят за изграждане на връзки между децата, настанени в СИ и семейството им; провеждат дейности за изграждане на родителски капацитет, за задържане и реинтеграция на децата в училище и за превенция на рисково поведение.

РДСП и ДСП имат отношение към всички заложи цели в Областната и Общинската стратегия, като:

- Изпълняват задачи свързани с: идентифициране и насочване на случаи към социални и здравни услуги за ранна превенция; подкрепа на семейства в риск от изоставяне на дете; насочване на семействата на деца с увреждания към дневни центрове и детски градини за получаване на адекватни грижи и внимание; насочване на семействата с увредени деца за ранна диагностика и навременна интервенция на увреждането; изграждане на връзка между децата, настанени в СИ и биологично или разширено семейство; реинтеграцията на деца в семейна среда; оказване на методическа подкрепа и съдействие на ЦОП за формиране на мобилни екипи.

- Извършват консултиране и насочване на семейства с деца в риск към социални услуги;
- Пряко отговарят за реструктурирането и реформирането на СИ – за деца и за лица с увреждания;
- Подпомагат изграждането на алтернативни социални услуги;
- Подпомагат Общината при идентифициране на нуждаещите се стари хора от услуги в общността и други.

4.2.3. Държавна агенция за закрила на детето (ДАЗД)

Ролята на Държавната агенция за закрила на детето включва:

Оказва методическа помощ на областната управа; местната власт и администрация; юридически и физически лица, осъществяващи дейности по закрила на детето и на други държавни органи за реализиране и оценка на техните дейности при осъществяване на планираните социалните услуги в областната стратегия за децата;

Издава лицензи на доставчиците на новоразкрити социални услуги за деца;

Контролира стандартите и критериите за качество на социалните услуги за деца и семейства.

4.4.4. РИО на МОН

Регионалният инспекторат по образованието на МОН Русе отговаря съвместно с РДСП Русе за координиране и изпълнение на дейности за достъп до качествено образование на деца и ученици, реинтеграция в системата на образование на необхванати, отпаднали и нередовно посещаващи училище ученици.

Важна роля в реализацията на мерките в сферата на образованието, изпълняват и **Екипът за комплексно педагогическо оценяване** към РИО на МОН, както и **Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦШИОВДУСОП** за област Русе.

РИО на МОН:

- Носи отговорност за интегриране в системата на образование на децата с увреждания отглеждани в семействата;
- Осигурява методическо ръководство на училищата за насочване на нередовно посещаващи училище ученици и деца с рисково поведение към отдела за закрила на детето и Центровете за обществена подкрепа във Русе;
- Осигурява методическо ръководство и насърчава училищата за развитие на дейности съвместно с ЦОП и НПО за повишаване на мотивацията на учениците за задържане в училище и за запълване на свободното им време според индивидуалните им интереси; програми и проекти за превенция на рисковото поведение на деца; за реинтеграция в системата на образование на отпаднали деца, за задържането им в училище чрез участие в извънкласни дейности според индивидуалните им интереси и за наваксване на образователни пропуски;
- Осигурява контрол върху обхващането на всички деца на територията на община Русе в предучилищна подготовка и възпитание;
- Съдейства за извеждането на деца от помощно училище в Русе в масови училища и за осигуряването на условия съвместно с училищата за наваксване на образователните пропуски и интегрирането им с връстниците им (оценка на образователното ниво и на нуждите, изготвяне на индивидуална програма за обучение, осигуряване на допълнителни часове за компенсиране на разлики в нивото, участие в дейности за запълване на свободното време и социализация);
- Съвместно с РДСП, ДБТ и директори на училища планира програми за вечерно и професионално обучение за младежи и възрастни с основно и по-ниско образование.

Екипът за комплексно педагогическо оценяване (ЕКПО) към РИО на МОН:

- изготвя първична оценка на децата със специални образователни потребности (СОП), предварително консултирана от лекар специалист;
- насочва децата към подходяща форма на обучение;
- оказва съдействие за извеждане на деца от помощните училища като изготвя оценка за образователните им потребности.

Необходимо е оценката за образователните потребности на децата да се развие като мобилна услуга, тъй като в момента комисията заседава веднъж месечно само в гр. Русе, което затруднява достъпа на децата и родителите от другите общини, особено от отдалечените населени места в област Русе.

Ресурсният център за подпомагане на интегрираното обучение и възпитание на деца и ученици със специални образователни потребности – РЦШИОВДУСОП за област Русе е държавно обслужващо звено – извънучилищно педагогическо учреждение със следните задачи:

- осъществява дейности по провеждане на държавната политика за интегрирано и включващо образование и изпълнява консултативни, образователно-възпитателни, рехабилитационни и координиращи функции;
- координира и осигурява условия (съвместно с общообразователните училища) за интегрираното обучение на деца със СОП, чрез изработване на индивидуални образователни програми, осигуряване на ресурсни учители и други специалисти (логопед, психолог, тифлопедагог, сурдопедагог).

4.4.5. Дирекция Бюро по труда

Дирекция Бюро по труда участва в планирането и изпълнението на програми и активни мерки за интеграция на пазара на труда на хора в риск (възрастни с увреждания; младежи, напускащи специализирани институции; младежи, отпаднали от училище; трайно безработни, в това число хора от ромски общности в обособени квартали) и мерки за подкрепа на семействата на групи в риск (на деца, настанени в СИ, деца и възрастни с увреждания, живеещи в семейна среда).

Основната роля на дирекцията "Бюро по труда" по изпълнението на стратегията включва:

- Участие в разработването на местни програми за заетост и за обучение на рискови групи;
- Консултиране на младежи, напускащи и напуснали институции, с цел професионално ориентиране, повишаване на квалификацията и посредничество при намиране на работа;
- Разработване на мерки и програми съвместно с Общината за професионална квалификация и включване на пазара на труда на възрастни с увреждания и на роми, живеещи в затворени етнически общности;
- Участие в разработването на програми за обучение и пренасочване на персонал от СИ;
- Посредничество между работодатели и безработни от рисковите групи с цел намиране на работа;
- Активно взаимодействие с институциите от други сектори, чрез системата на здравеопазването, образованието и социалните услуги, териториалните органи на изпълнителната власт, органите на местното самоуправление, ръководствата на регионалните структури на представителните организации на работниците, служителите и на работодателите, НПО при прилагането на стратегията.

4.4.6. Регионална здравна инспекция – Русе

Държавната здравна политика на територията на областта се осъществява и организира от Регионална здравна инспекция – Русе (РЗИ) и Регионален съвет по здравеопазване.

РЗИ отговаря за координацията и изпълнението на хоризонтални здравни мерки, насочени към хората в риск на територията на община Русе. Създава база данни за здравни специалисти в помощ на хора с увреждания и хора със зависимости, която се използва от ДСП за насочване и консултиране на клиенти в риск.

Конкретните отговорности на РЗИ са насочени към: здравна профилактика на майчинството/ бременността с фокус нежелана и рискова бременност; медицинска рехабилитация за деца и възрастни с увреждания и подкрепа за техните семейства; разработване на здравно-социални програми за семейно планиране; качествена здравна грижа в домовете за деца и хора с увреждания и стари хора във всички общини на Област Русе.

4.2.6. Участие на НПО

Важна роля в изпълнението на стратегията играят НПО – част от тях участват в предоставянето на социални услуги като преки доставчици, други допринасят за прилагането на принципите и философията на Стратегията като представители на гражданското общество и групите в риск в община Русе. Гражданските организации предоставят социални, здравни и образователни услуги на територията на Общината за хора в риск.

4.5. Партньорство и сътрудничество с други общини:

Ефективното между-общинско партньорство и между-секторно сътрудничество ще допринесе за изграждане на оптимална мрежа от социални услуги на територията на община Русе, която да осигури равен достъп до услуги за рисковите групи и инструменти за максимално оползотворяване на наличните ресурси.

Изграждането на механизми на партньорство е определено като **приоритетно направление 4** – Развитие на между-секторни и между-общински партньорства при планирането и предоставянето на социални услуги и обхваща следните цели и задачи:

Обща цел 4. Повишаване на ефикасността на услугите и осигуряване на равни възможности на достъп на ползвателите до тях чрез развитие на между-общинско партньорство и между-секторно сътрудничество чрез:

- **Специфична цел 4.1.** Стимулиране и развиване на между-общинското партньорство в социалните услуги.
- **Специфична цел 4.2.** Развиване на ефективни механизми за между-секторно сътрудничество и услуги.

4.6. Споразумения за съвместна работа за инициране /изпълнение на общи дейности, между-общински и смесени услуги – определят се рамкови правила и области на участие на Общината в мониторинга и оценката:

1. Да осигурява постоянен поток от актуална информация за развитието на социалната среда на територията на Община Русе.

2. Да обезпечи текущия мониторинг на изпълнението на дейностите по Стратегията на общинско ниво.

3. Да изработи комплексни оценки на ефекта и цялостното въздействие от изпълнението на Общинската стратегия от гледна точка на целевите рискови групи.

Оценката обхваща критериите:

- **Релевантност** – съответствието на целите и интервенцията спрямо реалните проблеми и конкретните потребности и възможности на рисковите групи;
- **Ефикасност** на изпълнените дейности и постигнатите преки резултати по отношение на обема на дейностите, спазването на времевия график, планираните / вложените ресурси;
- **Ефективност** на Общинската стратегия – оценка на реалните ползи и ефекти за обхванатите потребители на услуги, както и на степента на обхващане на идентифицираните групи, индивиди и общности в риск от изпълнените дейности на територията на община Русе. Оценка на качеството на предоставените социални услуги се осъществява през призмата на ефекта върху целевите рискови групи, като се оценяват ползите за потребителите при задоволяването на техните потребности - индивидуални и общи за рисковата група;
- **Въздействие** на Общинската стратегия върху общия социален контекст, степен на постигане на дългосрочните цели, комплексна оценка на предизвиканите качествени промени в състоянието на социалната среда и рисковите групи;
- **Устойчивост** на дейностите, резултатите и ползите за целевите групи и продължението им след времевата рамка на Стратегията.

4. Да гарантира системното актуализиране на Общинската стратегия, подобряването на политиките за социално включване и постоянното усъвършенстване на социалните услуги и мерки.

В съответствие с тези цели и задачи, изграждането и функционирането на цялостна Система за мониторинг и оценка дава реални, практически ползи за Община Русе и структурите, които изпълняват Общинската стратегия. Препоръките за промени, постоянният поток от информация и обратната връзка от целевите потребители на услугите, осигурен от Системата за мониторинг и оценка е задължително условие за ефективното изпълнение на Стратегията.

5. Ресурси

5.1. Финансова рамка и източници на финансиране на социалните услуги в община Русе

5.1.1. Необходими средства за финансиране на социалните услуги в община Русе

За финансиране на дейностите за реализация на Общинската стратегия за периода 2016 г. – 2020 г. са възможни схеми на финансиране чрез държавно делегиран бюджет, общинско финансиране на местни дейности, средства от европейски фондове, оперативни програми и национални програми. Възможно е и финансиране от други донори и неправителствени организации, както и средства от частния сектор. Наред с това са отчетени и социални услуги като “приемна грижа”, за която все още няма утвърден финансов стандарт. Предлагат се социални услуги по Националната програма “Асистенти на хора с увреждания”, която действа вече редица години, но се утвърждава ежегодно със заповед на Министъра на МТСП.

Необходимият ресурс от кадри и специалисти, които да осигуряват предоставянето на качествени социални услуги в общността и в услуги от резидентен тип, като минимум е заложен в Методика за определяне длъжностите на персонала в специализираните институции и социалните услуги в общността. Методиката се утвърждава със заповед на Министъра на труда и социалната политика с цел спазването на стандартите и критериите за обслужващ персонал в социалните услуги при определяне на конкретни длъжности на персонала в социалните услуги, предоставяни в специализирани институции и в общността.

Основните цели са: осигуряване на такава структура на персонала, която да оптимизира грижата за деца и лица, ползващи социални услуги, повишаване на качеството

й и кадровото обезпечаване на социалните услуги, чрез осигуряване на мобилност при наемането на необходимия персонал.

Основен акцент на Методиката е да се осигури предоставянето на качествена грижа съобразно индивидуалните планове за грижа и специфичните потребности на отделните групи потребители на социални услуги - деца и лица в риск, деца с увреждания, възрастни хора с увреждания и др.

По преценка на управителя/ръководителя на социалната услуга може да се осигуряват и други длъжности, невключени в Методиката, в съответствие с конкретните потребности на потребителите на социални услуги.

В изпълнение на Решение на Министерски съвет за разпределение на дейностите, финансирани чрез общинските бюджети, на местни и делегирани от държавата дейности и за определяне на стандарти за финансиране за делегираните от държавата дейности за съответната година се определя числеността на персонала, в рамките на средствата на единните разходни стандарти за съответната година. При възложено управление на социалните услуги, представляващият съответната организация определя числеността на персонала, при спазване на същите изисквания.

При необходимост може да се осигурява и допълнителен персонал чрез мерки, програми и проекти, финансирани от държавния бюджет или други източници. Препоръчително е броят на длъжности за специалисти, необходими за функциониране на социалната услуга спрямо общите длъжности в специализираните институции да бъде в съотношение, което максимално да отговаря на потребностите на целевата група. Отговорност на доставчика на СУ е да създаде екип чрез подбор на специалисти и да осигури периодично повишаване на квалификацията.

Със стартиране на новите оперативни програми в периода 2014 - 2020 г. се очаква по-активно и целенасочено да се обвържат техните цели и задачи с потребностите на населението от социални услуги. В резултат на това една част от недостигащите средства за инвестиции, които държавният бюджет сега не може да осигури, ще могат по-широко да се финансират по мерки на новите оперативни програми. С оглед на това в Общината ще се подготвят предварително проекти, които да започнат своята реализация в инвестиционната си част в рамките на прогнозния период.

За развитието на нови и повишаване качеството на предлаганите вече социални услуги за периода е наложително да се направят съществени инвестиции, насочени към разширяване и подобряване, към създаване на нови елементи на социалната инфраструктура.

В началото на 2016 г. се очаква да се разкрият нови мерки по ОП “Развитие на човешките ресурси”, в рамките на които ще може да се получи финансиране, в т.ч. и за инвестиции в сферата на социалните услуги и социалното предприемачество. Отчитайки технологичното време за разработка на проектите, тяхното оценяване и утвърждаване и реално стартиране, възможното усвояване на средства може да се очаква най-реалистично през 2017 г.

5.1.2. Източници на финансиране

Първо, основен източник на финансиране в прогнозния период на социалните услуги остава републиканския бюджет. Община Русе не може да задели от собствените си източници допълнителни средства за издръжка на държавно делегираните дейности. За нея остава поддържането и развитието на домашния социален патронаж, другите местни услуги, както и предоставянето на услугата в Общинско предприятие „Обществена трапезария”.

Второ, издръжката за местни социални услуги се финансират от собствени източници, предимно за капиталови разходи.

Трето, финансирането на инвестициите, свързани с основния ремонт, изграждането на нови обекти за социални услуги и тяхното оборудване и обзавеждане, отново ще бъде главно осигурено от републиканския бюджет, в това число и със средства от оперативните програми.

Четвърто, средствата за квалификация и преквалификация на социалните работници могат да се осигурят в необходимия размер от ОП „Развитие на човешките ресурси”.

Пето, в Община Русе има първия опит за разкриването и функционирането на социални услуги и от частни лица.

5.2. Други необходими ресурси – инфраструктура, сгради и материално - техническа база

С оглед на териториалното разполагане на предоставяните социални услуги, Община Русе следва да направи пълен списък на възможните обекти (сгради, помещения и пр.), които могат да се използват за разкриване на социални услуги. Възможните обекти трябва да са съобразени с визията за развитие на социалните услуги, заложена в Общинската стратегия, като се елиминира всякакво маргинализиране на тяхното предоставяне.

Наред с това Община Русе има сериозни възможности за развитие на различни клонове на икономиката в своя район, като се имат предвид някои от мерките по оперативни програми и програмите за трансгранично сътрудничество.

5.3. Човешки ресурси - Изграждане на капацитет за изпълнение на стратегията

Важен фактор в развитието на действащите и предвидените за разкриване социални услуги е кадровата осигуреност. Община Русе трябва да предвиди възможности за повишаване на капацитета на експертите и служителите ангажирани в изпълнението на Стратегията.

Изграждането на капацитет за реализиране на Общинската стратегия за социалните услуги на територията на община Русе има за цел да повиши административния и организационен капацитет на всички организации и институции, участващи в реализацията на стратегията, така че да бъде осигурена благоприятна среда, в която хората, ангажирани с нейното изпълнение да реализират пълния си потенциал.

В настоящия раздел са представени дейностите и мерките, насочени към развитие на капацитета на човешките ресурси, ангажирани както с управлението, така и с предоставянето на съществуващите услуги. С разработването им се цели осигуряване на разнообразни възможности за повишаване на професионалната квалификация, обогатяване на опита, въвеждане на иновативни практики в социалната работа, използване на ефективни механизми за осигуряване на участието на хората от рисковите групи в процеса на повишаване на качеството и ефективността на предоставяните услуги. Планирани са и мерки за изграждане на капацитет, свързани с осигуряване на допълнителен ресурс от управленски кадри, специалисти и помощен персонал, който да осигури предоставянето на новите услуги, планирани за разкриване в продължение на целия период на реализиране на стратегията.

В отговор на идентифицираните потребности от развитие на съществуващия капацитет и на база на прогнозиране на необходимите човешки ресурси за новите услуги, заложи в Общинската стратегия, е необходимо осигуряване на възможности за непрекъснато обучение, обмяна на опит и добри практики. Предвижда се повишаване на компетентността на специалистите за финансово планиране, осигуряване и ефективно управление на финансовите средства и други ресурси. Целта е да се повиши компетентността за планиране и осъществяване на политики и програми за развитие на човешките ресурси. Необходимо е от една страна да се разширят и затвърдят познанията на специалистите при прилагането на съществуващата нормативната уредба и добрите

практики за администриране и управление на социални услуги и от друга – да се разшири капацитета за наблюдение и оценка, за оказване на методическа подкрепа за повишаване на качеството на предоставяните социални услуги.

6. Система за мониторинг и оценка на стратегията

Системата за мониторинг и оценка включва:

- планиране и изпълнение на дейности за мониторинг и оценка;
- разпространение на заключенията от мониторинга и оценката и актуализиране на планове и дейности в съответствие с направените препоръки.
- съвместна работа със звено за мониторинг и оценка, което е създадено като структура в рамките на Областна администрация – Русе със заповед на Областния управител.

В съответствие с националните и европейските приоритети в социалното развитие се обръща сериозно внимание към политиките на социално включване. Усилено се разработват инициативи и се внедряват социални услуги, насочени към уязвими групи, деца и семейства в риск. Разработени са различни услуги, целящи превантивни мерки и алтернативи на институционализирането, базирани на семейството и на общността.

Въвеждането на областния принцип на планиране и развитие на социални услуги стимулира инициативността и създава условия за максимална гъвкавост при получаването на икономически изгодни, финансово обосновани и достъпни за по-широк кръг потребители на социални услуги.

Общинската стратегия е изготвена на базата на одобрена и приета Областна стратегия за развитие на социалните услуги за област Русе за периода 2016 – 2020 г.

Приложения в текста:

1. **Преки резултати и индикатори за изпълнението на Общинската стратегия за развитие на социалните услуги в община Русе**
2. **Обобщена таблица за планираните услуги в Община Русе**